

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger**1. Indledning**

Den 1. januar 1992 trådte en dansk lov om sundhedsvæsenet i Grønland i kraft. Det medførte, at hjemmestyret pr. 1. januar 1992, delvist overtog veterinær- og fødevarerområdet, som på daværende tidspunkt var underlagt Sundhedsministeriet i Danmark. Området vedrørende erhvervsmæssig tilvirkning, opbevaring, transport og markedsføring af fødevarer på hjemmemarkedet blev hjemtaget fuldt ud. Ansvarsfordelingen er dags dato fordelt mellem:

- Veterinær og Fødevarermyndigheden i Grønland, som varetager regulering af fødevareraktiviteter og primærproducenter til hjemmemarkedet, slagterier, fødevarsikkerhed, dyrevelfærd og dyreværn, klinisk og medicinsk assistance, veterinært sygdomsberedskab, zoonoser, folkesundhed, sundhedscertifikater og trofæcertifikater, udførsel af fødevarer til det grønlandske patienthjem i Danmark i samarbejde med fødevarerstyrelsen og borgerbetjening inden for veterinær og fødevarerområdet i Grønland, og
- Fødevarerstyrelsen i Danmark, som varetager regulering af, og kontrol med fødevareraktiviteter som er godkendt med henblik på eksport, samt eksport og import af animalske produkter.
- Autorisation, godkendelse af, samt kontrol- og tilsynsopgaver med kød- og fiskevirksomheder, herunder fabriksfartøjer, der er godkendt med henblik på eksport.
- Autorisation, godkendelse af, samt kontrol- og tilsynsopgaver med virksomheder, der forarbejder animalsk affald.
- Overvågning og bekæmpelse af smitsomme husdyrsygdomme/zoo-sanitære område - undtagen sygdomme, der smitter fra dyr til mennesker, bortset fra rabies.
- Indførsel af levende dyr og animalske produkter.
- Udførsel af non food-produkter af animalske oprindelse og levende dyr med krav om dyresundhedsmæssige attestationer.
- Udførsel af fødevarer af animalsk oprindelse.
- Overvågning af dyrlægegerning, dyrlægers rettigheder og pligter.
- Anvendelse af lægemidler til dyr samt forbud mod anvendelse af visse stoffer, herunder blandt andet sera, vacciner m.v., der kan have indflydelse på dyresundhedsmæssige forhold.

I forbindelse med ovenstående ansvarsfordeling vedtog Landstinget i 1993 Landstingsforordning nr. 17 af 28. oktober 1993 om kontrol med levnedsmidler og zoonoser, der blev udstedt med hjemmel i Lov om Sundhedsvæsenet i Grønland.

Landstingsforordningen bemyndigede Landsstyret til at udstede regler i form af bekendtgørelser med henblik på, at føre tilsyn med salg og produktion af fødevarer i Grønland.

I 1996 vedtog Landstinget landstingsforordning nr. 7 af 2. maj 1996 om ændring af landstingsforordning om kontrol med levnedsmidler og zoonoser. Forordningen gav Landsstyret hjemmel til, at opkræve formålsbestemte kontrolafgifter og gebyrer i forbindelse med udøvelse af kontrol.

I 2001 vedtog Landstinget Landstingsforordning nr. 9 af 31. maj 2001 om ændring af landstingsforordning om kontrol med levnedsmidler og zoonoser (Mikrobiologisk kvalitetskontrol). Forordningen bemyndigede Landsstyret til at udstede regler om krav til den mikrobiologiske kvalitet af vand, samt krav til indretningen af de anlæg, som behandler og leverer vand.

Fødevarerområdet har de senere år gennemgået en hastig udvikling. Hovedformålet med den nye fødevarerlov er at skabe en overskuelig, tidssvarende og brugervenlig Inatsisartutlov for alle led i behandling af fødevarer i Grønland. Loven tilsigter fødevarerens sikkerhed på højde med den, der findes i de velfærdsstater, som vi i øvrigt sammenligner os med.

Derudover, er det Naalakkersuisuts hensigt med dette forslag, at sikre det grønlandske samfund et regelsæt, der har til formål at sikre et højt niveau for beskyttelsen af menneskers sundhed og for beskyttelsen af forbrugernes interesse i relation til fødevarer. Veterinær- og Fødevarerområdet er, fortsat et delt område mellem Grønland og Danmark, og der er politiske drøftelser om på sigt, at hjemtage hele området. For at dette kan blive en realitet er det nødvendigt, at Grønland har en lovgivning som kan imødekomme de udfordringer der måtte opstå i forbindelse med et øget ansvar for fødevarerområdet.

Forslaget har endvidere til hensigt, at udstyre Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland med en række nye værktøjer, som vil gøre det betydeligt lettere for kontrolmyndigheden at vejlede, kontrollere virksomheder, samt sanktionere personer og virksomheder, der overtræder reglerne om produktion, tilvirkning og salg af fødevarer. Naalakkersuisut anser en effektiv kontrolmyndighed som en vigtig del i bestræbelserne på at opretholde en høj fødevarerens sikkerhed i Grønland. Naalakkersuisut finder det derfor vigtigt, at kontrolmyndigheden forsynes med nye værktøjer for at kunne udøve en effektiv kontrol.

Det skal understreges, at hovedpunkterne i den gældende landstingsforordning om kontrol med levnedsmidler og zoonoser vedrørende kontrol videreføres i nærværende forslag. De nye bestemmelser i forslaget gennemføres, blandt andet, med henblik på en modernisering og af lovtekniske og redaktionelle årsager samt for at sikre en sammenhængende Inatsisartutlov, som giver mulighed for at fastsætte de overordnede rammer for alle led i behandling af fødevarer i Grønland.

Derudover har det været et gennemgående princip i dette forslag, at følge forsigtighedsprincippet. I tilfælde, hvor der eksisterer en risiko for liv eller sundhed, og hvor der hersker videnskabelig usikkerhed, er forsigtighedsprincippet en mekanisme, der kan anvendes ved afgørelsen af, hvilke risikostyringsforanstaltninger eller andre foranstaltninger, som bør iværksættes for at sikre det høje sundhedsbeskyttelsesniveau som Selvstyret ønsker.

Forslaget skal således ses som et ønske om at skabe et regelsæt, som giver mulighed for at regulere alle led i fødevarerproduktion fra primærproducent til det endelige produkt er nået frem til slutbrugeren. Derudover er formålet med forslaget, at skabe et mere tidssvarende og mere overskueligt regelsæt for både borgere og myndigheder, samt som et ønske om at rette op på nogle af de mangler og u hensigtsmæssigheder, der findes i den gældende forordning om kontrol med levnedsmidler og zoonoser.

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1. Risikoanalyse

Der indføres, med dette forslag, systematisk brug af risikoanalyser ved implementering af fødevarer virksomhedernes egenkontrol og kontrolmyndighedens kontroludøvelse. Indførelse af risikoanalyser bidrager til at sikre høj fødevarer sikkerhed, og er en sammenhæng mellem:

- virksomhedens fødevarer aktiviteter,
- risici forbundet med aktiviteterne, og
- virksomhedens styringsmuligheder – hvilke værktøjer fødevarer virksomhederne har til rådighed for at undgå, at forbrugerne bliver syge af at indtage deres produkter.

En risikoanalyse har til hensigt at give en fødevarer virksomhed samt kontrolmyndigheden et overblik over de kritiske kontrolpunkter, der findes i virksomheden, og består således af korrekt risikoanalyse, risikovurdering og risikokommunikation.

2.2. Sporbarhed

For at øge fødevarer sikkerheden, og dermed beskytte den endelige forbruger, indføres et krav om sporbarhed. Dette indebærer, at en leder af en fødevarer virksomhed skal være i stand til at identificere, hvorfra de har fået leveret en fødevarer, fødevarer kontaktmateriale, ingrediens eller et dyr, der anvendes i fødevarer produktion, og ethvert stof, som kan forventes at blive tilsat en fødevarer. Formålet med denne sporbarhed er opsporing af smitekilderne til fødevarer bårne sygdomme i et produkt.

Det er hensigten med indførelsen af denne bestemmelse, at en leder af en fødevarer virksomhed kan identificere 1 led tilbage og 1 led frem i omsætningsleddet.

2.3. Klar ansvarsfordeling for fødevarer

Med dette forslag indføres en klar ansvarsfordeling, der pålægger ledere af fødevarevirksomheder at sikre, at virksomheden opfylder kravene i fødevarelovgivningen. Der indføres ligeledes et krav om, at ledere af fødevarevirksomheder har en handlepligt, såfremt den pågældende har viden om, eller grund til at antage, at en fødevare ikke overholder kravene til fødevarer sikkerhed. Derudover indføres et krav om, at en leder af en fødevarevirksomhed har pligt til at tilbagetrække produkter fra alle handelsled og tilbagekalde farlige produkter der er nået ud til forbrugeren, samt redegøre for begrundelsen herfor, såfremt der er grund til at antage at produkterne ikke opfylder kravene til fødevarer sikkerheden. Det er dog det klare udgangspunkt, at det er virksomheden, som er ansvarssubjekt ved overtrædelse af reglerne i denne Inatsisartutlov.

2.4. Registrering af alle fødevarevirksomheder

Der indføres krav om, at alle virksomheder eller personer, der i erhvervsmæssigt øjemed vil tilvirke, opbevare, transportere, forhandle eller importere fødevarer eller fødevarekontaktmaterialer, skal registreres. Der indføres endvidere hjemmel til at Naalakkersuisut kan fastsætte regler for, at visse fødevarevirksomhedstyper skal autoriseres af de kompetente myndigheder før de må påbegynde fødevareaktiviteten.

2.5. Regulering af småproduktion og salg af traditionelt tilvirkede produkter.

Der indføres hjemmel til at Naalakkersuisut kan fastsætte regler for småproduktion og salg af traditionelt tilvirkede produkter. Det er hensigten med denne bestemmelse at Naalakkersuisut kan udstede særlige regler for fødevarevirksomheder, der har en mindre produktion, og har til hensigt at omsætte deres produkter i lokalsamfundet.

2.6. Administrativt bødeforlæg og udenretlig konfiskation

Der indføres mulighed for administrativ vedtagelse af bøder og udenretlig konfiskation, herunder værdikonfiskation. Med forslaget indføres muligheden på hele lovens område, således at også bødeforlæg eller konfiskation på baggrund af overtrædelse af lovens regler, eller regler udstedt i medfør heraf, kan vedtages administrativt.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget forventes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Forslaget forventes at have øgede administrative konsekvenser for erhvervslivet i form af øget krav til dokumentation og sporbarhed af fødevareprodukter.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget forventes ikke at have konsekvenser for miljø og natur. Forslaget forventes at have positive konsekvenser for folkesundheden i kraft af øget kontrol og sporbarhed til fødevareprodukterne.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes at højne fødevarsikkerheden til gavn for borgerne. Forslaget forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for borgerne.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har i perioden 01. april 2019 til 06. maj 2019 været offentligt tilgængelig på høringsportalen for Naalakkersuisut, ligesom forslaget har været i høring hos følgende:

- Grønlands Erhverv
- Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat (SIK)
- Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK)
- SQAPK
- NUSUKA
- TPAK
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Kommune Qeqertalik
- Kujalleq Kommune
- Qeqqata Kommune
- Avannaata Kommunua
- Foreningen af bygdebestyrelser i Grønland
- Justitsministeriet i Danmark
- Politiet i Grønland
- Rigsombudsmanden i Grønland
- Fødevarestyrelsen i Danmark
- Arktisk Kommando i Grønland
- Grønlands Naturinstitut
- Grønlandsbanken
- Nunatsinni Advokatit – Grønlandske Advokater
- Transparency International Greenland

Naalakkersuisut har derudover modtaget høringssvar fra:

- Pissifik
- Sermersooq Business Council – NERISA

Efter høringsfristens udløb har forslaget givet anledning til nedenstående bemærkninger. Det bemærkes i den forbindelse, at høringssvarene alene gengives i hovedtræk på baggrund af en foretaget væsentlighedsvurdering. Departementets bemærkninger til høringssvarene er angivet i kursiv.

Grønlands Politi

Grønlands Politi bemærker at formuleringen ledere eller virksomhedsledere ofte anvendes gennem lovforslaget. Det fremstår uklart, hvad om der dermed er tilsigtet, at der ved pålæggelse af en foranstaltning skal ske en fravigelse fra de almindelige regler om valg af ansvarssubjekt, hvorefter det i videst muligt omfang er den juridiske person (virksomheden) som sådan, der pålægges et bødeansvar. Jeg skal på den baggrund anbefale, at det nærmere overvejes, hvad man ønsker i relation til ansvarssubjektet for lovgivningen, og at man i den forbindelse foretager de fornødne ændringer i lovens beskrivelse af ansvarssubjekt, eller i modsat fald i forarbejderne grundigt redegør for de nærmere overvejsler der ligger bag fravigelsen fra de almindelige bestemmelser om valg af ansvarssubjekt.

Naalakkersuisut bemærker hertil, at formuleringen "Leder af fødevarevirksomhed" er et begreb som anvendes i den europæiske forordning nr. 178/2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarsikkerhed. For at sikre en ens forståelse af fødevarelovgivningen er "Leder af fødevarevirksomhed" anvendt gennemgående i forslaget.

Naalakkersuisut bemærker yderligere, at ansvarssubjektet, som udgangspunkt, vil være den juridiske person. For at imødegå denne tvivl er der indføjet "Virksomhederne har ansvar for alle de aktiviteter, som er underlagt virksomhedens kontrol" i forslagens § 19, 2. pkt.

Grønlands Politi bemærker til lovforslagets § 6, at det kan overvejes at præcisere, at varer der har overskredet sidste salgsdato ikke må sælges.

Naalakkersuisut har indføjet "og må ikke have overskredet sidste salgsdato" i bestemmelsen.

Grønlands Politi bemærker at formuleringen "virksomheder eller personer" i forslaget § 24, bør ændres til "virksomheder eller den"

Naalakkersuisut har i ændret bestemmelsen i overensstemmelse hermed.

Politiet i Grønland bemærker, at formuleringen i forslagens § 26 "Ved virksomhedsoverdragelse er den nye ejer forpligtet til at meddele Veterinær- og

Fødevarermyndigheden om de ændrede forhold.” kan skabe usikkerhed for så vidt angår f.eks. et A/S der overdrages. I hvilket omfang skal ændringer i ejerkredsen heraf f.eks., meddeles? Formuleringens relevans bør overvejes i forbindelse med selskaber med begrænset ansvar.

Naalakkersuisut har taget Grønlands Politis bemærkninger til efterretning og ændret bestemmelsen i § 26 til ”Naalakkersuisut kan fastsætte regler om hvornår der skal meddeles ejerskifte samt hvilke oplysninger der skal meddeles. Naalakkersuisut har endvidere fjernet stk. 2 og tilføjet til bemærkningerne: ”Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler for, hvornår der skal meddeles ejerskifte samt hvilke oplysninger der skal meddeles. Naalakkersuisut kan f.eks. fastsætte krav om:

- 1) Navn og kontaktoplysninger på ny ejer, samt oplyse hvem der er den nye driftsansvarlige.*
- 2) Virksomhedens CVR-Nr.*
- 3) Bygnings eller strukturelle ændringer.*
- 4) Ændringer i produktionsfaciliteter.*

Naalakkersuisut kan endvidere fastsætte regler om, at der ved ejerskifte skal være mulighed for at anmode om fornyet autorisation samtidig med ejerskiftet.”

Politiet i Grønland bemærker, at hjemmelen i forslaget § 50 (nu § 51) kan bibeholdes, men således at det samtidig beskrives mere detaljeret i bemærkningerne, hvilke betingelser der skal være opfyldt, førend administrative bødeforlæg kan anvendes. I givet fald bør det endvidere fremgå direkte af hjemmelen i § 50 (nu § 51), at retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse på administrativt bødeforlæg.

Naalakkersuisut har tilføjet til bemærkningerne til § 50 (nu § 51), at der skal være tale om overtrædelser, der er ensartede, ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål. Herudover vil Naalakkersuisut udarbejde en liste over egnede sagstyper samt formularer, der dels opfylder kravene til et anklageskrift, dels sikre at retssikkerhedsgarantier overholdes. Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af forslaget § 51 (nu § 52), at i sager, der behandles administrativt, finder retsplejelov for Grønland § 347, stk. 1, tilsvarende anvendelse.

Sermersooq Business Council – NERISA

NERISA ser en stor barriere i, at lovgivningen på fødevarerområdet er fordelt på mange forskellige ressortområder. Fordelingen gør det unødigt vanskeligt for både nye såvel som etablerede fødevarer virksomheder at starte nye initiativer og produktioner op. Som eksempel kan nævnes tang-høst- og dyrkning. Her skal tre ressortområder give tilladelse til produktion og eksport, før ressourcen kan udnyttes.

For at smidiggøre processen, anbefaler NERISA, at der etableres et ”One-DOOR” –princip for fødevarerområdet. Ved ”One-Door” princippet forstås det sådan, at brugeren kan henvende

sig ét sted for rådgivning og formularer, uanset hvor mange instanser produktet berører inden for fødevarerområdet. Et sådan tiltag forventes at bidrage positivt til større succesrater for fødevarer virksomheder og iværksættere.

Den administrative byrde pålægges hermed forvaltningen. Og virksomheden/iværksætteren kan koncentrere sig om det vedkommende er god til, hvad enten det er kulinariske oplevelser, at sælge tang eller etablere anden fødevarer virksomhed.

Naalakkersuisut anerkender, at der skal gøres en indsats for at smidiggøre processen for opstart af projekter for både nye såvel som etablerede fødevarer virksomheder. Naalakkersuisut finder imidlertid ikke anledning til at indføre det foreslåede "One-Door" princip i forslaget. Naalakkersuisut bemærker, at det er iværksætteren, som er ansvarlig for at indhente de fornødne tilladelser, og idet tilladelser til diverse projekter kan være delt mellem forskellige ressortområder, bør etablering af et "One-Door" princip ske administrativt.

NERISA gør opmærksom på, at der i dag allerede udføres madoplevelseskoncepter i form af f.eks. kaffemik. Som loven er udformet i dag, er det ikke lovligt at sælge madoplevelser, medmindre man har indhentet godkendelser hertil. Dette er en reel barriere for produktudvikling i turismebranchen.

Naalakkersuisut har med dette forslag, haft fokus på at gøre det lettere for mindre iværksættere, at bidrage til det grønlandske samfund. Udgangspunktet i dette forslag efter § 24, er at "Virksomheder eller personer, der i erhvervsmæssigt øjemed vil tilvirke, opbevare, transportere, forhandle eller importere fødevarer eller fødevarer kontaktmaterialer, må ikke påbegynde aktiviteten, før de er blevet registreret hos de kompetente myndigheder". Det er hensigten, at lette adgangen for fødevarer virksomheder ved at de, som udgangspunkt, blot skal registreres hos de kompetente myndigheder og umiddelbart efterfølgende kan påbegynde deres fødevarer virksomhed.

Med indførelsen af denne bestemmelse har kontrolmyndigheden mulighed for at foretage en risikoanalyse og vurdere eksponeringen af fødevarer aktiviteten. Såfremt fødevarer virksomheden beskæftiger sig med produkter, hvor der er en risiko for fødevarer sikkerheden eller eksponeringen er stor, kan der fastsættes regler i bekendtgørelse om, at bestemte fødevarer virksomheder eller fødevarer virksomhedstyper kræver en autorisation efter § 25.

Naalakkersuisut bemærker endvidere at der i § 28 er indsat en bestemmelse med henblik på at fastsætte særlige regler for produktion og salg af traditionelt tilvirkede produkter og småproduktion. Det er med denne bestemmelse hensigten, at der kan fastsættes en bagatelgrænse for produktion og salg af visse fødevarer typer.

Forbrugere, detailhandlen og restauratører oplever, at det er vanskeligt at få direkte adgang til lokale og friske råvarer. NERISA anbefaler derfor, at man har særligt fokus på at udforme rammeloven således, at det bliver lettere at handle direkte med fiskeren/fangeren.

Naalakkersuisut bemærker, at der i § 28 er indsat hjemmel til udarbejdelse af regler om salg og produktion af lokalt tilvirkede produkter og produktioner i en mindre skala.

Grønlands Erhverv

Grønlands Erhverv bemærker at der i paragraf 23 henvises til paragraf 21, som rettelig skal være paragraf 22, stk. 2, nr. 1.

Naalakkersuisut har ændret bestemmelsen i overensstemmelse hermed.

Grønlands Erhverv bemærker endvidere, at det i §§ 44 og 45 (nu §§ 45-46) fastsættes, at veterinær- og fødevarermyndigheden skal have adgang til økonomiske, regnskabs og skattemæssige forhold. Grønlands Erhverv bemærker at disse oplysninger er ikke relevante i forhold til en fødevarerkontrol og anbefaler at dette udgår af bestemmelsen.

Naalakkersuisut har i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget nøje vurderet hvilke kontrolbeføjelser, der er nødvendige for at udøve en effektiv kontrol. Det er i den forbindelse fundet nødvendigt, at kontrolmyndigheden kan få adgang til fødevareraktiviteternes økonomiske og regnskabsmæssige forhold samt indhente oplysninger om skatteforhold fra andre offentlige myndigheder. Hensigten med bestemmelsen i § 44, stk. 1 og § 45, stk. 2, (nu § 45, stk. 1 og § 46, stk. 2) er at sikre fornøden kontrol med blandt andet sporbarhed af produkter, og at kontrolmyndigheden kan have et tæt samarbejde med andre myndigheder i de sager hvor det er nødvendigt.

Kriteriet for at opnå adgang til fødevareraktivitetens oplysninger er, at dette sker som led i udførelsen af kontrolmyndighedens opgaver med at kontrollere overholdelsen af inatsisartutloven eller regler udstedt i medfør heraf.

Grønlands Erhverv bemærker, at der i paragraf 50 (nu § 51) står, at der kan nedlægges forbud mod at drive virksomhed. Der bør vel stå forbud mod at drive fødevareraktivitet.

Naalakkersuisut bemærker at der formentlig skulle henvises til § 49 (nu § 50).

Naalakkersuisut har i § 49 (nu § 50) ændret i overensstemmelse hermed.

Pisiffik

Generelt bemærker Pisiffik at de er enige i lovens formål, som bl.a. er at sikre sunde fødevarer på Grønland, og at der tages hensyn til traditionelle og lokale produkter. Et vigtigt

element, Pisiffik imidlertid savner i forslaget, er ”høring af offentligheden”. Helt overordnet er det vigtigt, at når der sker udarbejdelse, evaluering og ændring af lovgivning, skal der ske høring af offentligheden, så det sikres, at lovgivningen bliver praktisk håndterbar. Vi foreslår derfor, at dette angives i lovteksten.

Naalakkersuisut finder ikke anledning til at tilføje ”høring af offentligheden” i forslaget. Ved udarbejdelse og ændring af retsregler vil der være offentlig høring på Naalakkersuisuts høringsportal, samt fremsendelse af forslag af retsregler til relevante organisationer. Det sikres hermed at alle interesserede parter har adgang til forslagene og kan bidrage med bemærkninger.

Pisiffik bemærker til definitionen af ”endelig forbruger” i forslagets § 3, nr. 8, at teksten kan læses som, at en endelig forbruger kan være en ”virksomhed” eller ”forening”, som ikke tager penge for varen.

For at undgå tvivl om definitionen af endelig forbruger har Naalakkersuisut ændret til ”den endelige forbruger af en fødevare, som ikke anvender varen som led i operationer eller i videre aktiviteter i forbindelse med en fødevarevirksomhed.”

Pisiffik bemærker, at der i afsnittet om principper for produktion, opbevaring, distribution og salg af fødevarer omtales, at varen skal have en rimelig holdbarhed på omsætningstidspunktet. Vi foreslår, at der tilføjes til ”i forhold til tiltænkt anvendelse”. På den måde kan det også i visse tilfælde være i orden at sælge/donere udløbne varer, der er mærket bedst før eller mindst holdbar til.

Naalakkersuisut anerkender at det skal være muligt for fødevarevirksomheder at sælge, donere eller på anden måde overdrage visse typer af fødevarer, som har overskredet sidste salgsdato, og som ved human konsum ikke udgør en risiko for fødevarer sikkerheden.

Naalakkersuisut har indsat ”Naalakkersuisut kan fastsætte regler om salg, donation eller anden overdragelse af fødevarer, som har overskredet sidste salgsdato efter stk. 1.” i § 6, stk. 3.

Pisiffik bemærker endvidere, at begrebet ”uegnet til menneskeføde” er en generel betegnelse, der er anvendt i afsnittet, og foreslår at der indføres en definition af ”varer der ikke overholder kravene til fødevarer sikkerheden” i forslaget.

Naalakkersuisut har tilføjet ”Varer der ikke overholder krav til fødevarer sikkerhed” er produkter, som ikke overholder de i loven, og i regler udstedt i medfør heraf, fastsatte krav.” i § 3, nr. 26. Naalakkersuisut har endvidere tilføjet ”Definitionen af varer der ikke overholder krav til fødevarer sikkerhed, er produkter som ikke overholder de i denne lov, eller i regler udstedt i medfør heraf, fastsatte krav for fødevarer.” i bemærkningerne hertil.

Pisiffik er generelt enige i, at egenkontrollen skal være risikobaseret efter forslaget § 10. Pisiffik ønsker dog, at egenkontrollen er formålsbestemt, således at risikoanalyser og egenkontrol er praktisk anvendelig, og at det ikke bør være beskrivelsen af den bagvedliggende risikoanalyse, som er væsentligt men hvilke forholdsregler virksomheden træffer. Pisiffik bemærker at særligt i mindre virksomheder er kendskabet til ”begreberne” ikke nødvendigvis stort, hvorimod praktikken er kendt. Pisiffik foreslår derfor, at når Naalakkersuisut skal fastsætte regler og procedurer for udarbejdelse af risikoanalyser, at erhvervet involveres.

Naalakkersuisut anser det for meget væsentligt, at erhvervet inddrages, i fornødent omfang, ved udarbejdelse af regler og procedurer for risikoanalyser, men finder imidlertid ikke anledning til at indføre det i lovforslaget.

Pisiffik bemærker, at der i forslaget § 15, stk. 1, nr. 7, anvendes begrebet ”sundheds- eller kvalitetscertifikater, og foreslår at termene erstattes med ”overensstemmelseserklæringer”, som anvendes inden for EU.

Naalakkersuisut har ændret ordlyden § 15, stk. 1, nr. 7, så den er i overensstemmelse hermed.

Pisiffik foreslår, at det tilføjes i forslaget, at formålet med sporbarhed er, at man er i stand til at kunne tilbagetrække /- kalde varer tilbage fra markedet, og at dette kan opnås på forskellig vis og ved forskellig detaljeringsgrad af sporbarheden. Pisiffik bemærker, at det er afgørende at der indføres i lovgivningen, hvordan man opnår hensigten med loven uden at det nødvendigvis er fastlagt i detaljer, hvordan det skal foregå.

Naalakkersuisut anser det for nødvendigt, at omsætningsleddet er fuldt transparent og, at det er muligt at identificere 1 led frem, og 1 led tilbage i omsætningsleddet. I bemærkningerne til lovforslaget er tilføjet ”Hensigten med denne bestemmelse er at sikre at fødevarer, som er ulovlige eller ikke lever op til fødevarerens krav om fødevarsikkerhed, kan tilbagetrækkes eller tilbagekaldes på fornøden vis.”

Pisiffik bemærker, at det bl.a. i § 32 omtales, at dokumentation skal kunne fremvises på anmodning. Vi foreslår, at der indsættes ”inden for rimelig tid”, da dokumentationen kan opbevares på forskellige lokaliteter, alt efter hvordan en virksomhed eller gruppen af virksomheder (f.eks. kæde af butikker med hovedkontor) er organiseret.

Naalakkersuisut har tilføjet ”inden for rimelig tid” i § 32 i forslaget og indføjet ”Bestemmelsen fastsætter endvidere, at resultatet skal fremvises på forlangende, og inden for rimelig tid.

Rimelig tid afhænger af de konkrete omstændigheder.”

Pisiffik foreslår endvidere, at der nedsættes en arbejdsgruppe, der involverer relevante aktører i værdikæden når konceptet for kontrol skal indføres. Pisiffik er generelt enige i, at kontrollen skal være risikobaseret, men der kan være forskellige måder at organisere kontrollen på, og af den vej sikre, at ressourcerne anvendes mest effektivt. Pisiffik ønsker ikke at lægge højere merpris på varen end nødvendigt, idet det i sidste ende vil være forbrugeren der betaler for øgede kontrolomkostninger.

Det skal indledningsvist bemærkes, at Naalakkersuisut i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget nøje har vurderet nødvendigheden af at effektivisere gældende kontrolbeføjelser, og det er i den forbindelse fundet nødvendigt, at kontrolmyndigheden har flere kontrolredskaber. I forbindelse med indførelse af kontrol bemærker Naalakkersuisut, at der vil blive nedsat en intern arbejdsgruppe, hvor erhverv og interessenter, i det omfang det vurderes nødvendigt, vil blive involveret. Det er vigtigt for Naalakkersuisut at fødevarerkontrol er effektivt, og belaster fødevarer virksomhederne så lidt som muligt. Det er dog ikke fundet nødvendigt at indføre i forslaget

Pisiffik bemærker, at der med forslaget indføres mulighed for, at kontrolmyndigheden kan pålægge en fødevarer virksomhed at offentliggøre kontrollens resultater med inspiration fra den danske smileyordning. Pisiffik anfører, at de ikke er enige i den forslåede smileyordning, og foreslår at der nedsættes en arbejdsgruppe som behandler konceptet for kontrol og muligheden for offentliggørelse af kontrolresultater.

Naalakkersuisut har i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget nøje vurderet i hvilket omfang den endelige forbruger bør have mulighed for at orientere sig om fødevarer virksomhedernes kontrolresultater.

Det er i den forbindelse fundet nødvendigt, at indføre hjemmel til at fastsætte regler om fødevarer virksomheders offentliggørelse af kontrolresultater. Naalakkersuisut bemærker hertil, at såfremt det besluttet at ændre hjemlen i § 46, stk. 3 (nu § 47, stk. 3) til fødevarer virksomhedens offentliggørelse af kontrolresultater, kan den danske-smiley anvendes som inspiration. Regler om virksomhedens offentliggørelse af kontrolresultater skal fastsættes i en bekendtgørelse, som vil blive fremsat til offentlig høring. Det er dog hensigten med bestemmelsen, at en sådan ordning tilpasses det grønlandske samfund, såfremt det besluttet at anvende hjemlen.

Pisiffik foreslår, at der indføres en bestemmelse, hvorved det bliver muligt for fødevarer virksomheder at indsende guides og vejledninger, som bliver vurderet og godkendt af de kompetente myndigheder. Pisiffik tilføjer at et lignende system anvendes i Danmark, hvor brancheorganisationer udarbejder branchekoder, som vurderes af Fødevarestyrelsen før de bliver iværksat.

Naalakkersuisut har indsat et nyt kapitel 11 med overskriften "Vejledninger". Hertil er der indføjet et nyt § 34, hvor det fremgår af stk. 1, at "Naalakkersuisut kan med henblik på sikring af fødevarerens sikkerhed, udarbejde og offentliggøre vejledninger til de af inatsisartutloven omfattede fødevarer virksomheder.", og under stk. 2 indsat "Fødevarer virksomheder omfattet af inatsisartutloven kan udarbejde og indsende egne vejledninger med henblik på godkendelse hos de kompetente myndigheder.

Til bemærkningerne til stk. 1 er indføjet, at "Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut kan udarbejde, og offentliggøre vejledninger til de af loven omfattede virksomheder. De kompetente myndigheder kan udarbejde forskellige vejledninger til fødevarer virksomheder. Det kan f.eks. være vejledning om fødevarerhygiejne ved håndtering og markedsføring af fødevarer, autorisations- eller anprisningsvejledninger.

Det er altid fødevarer virksomhedens ansvar, at reglerne i fødevarer lovgivningen bliver overholdt, men vejledningerne kan bidrage til orientering om gældende regler."

Til bemærkningerne til stk. 2 er indføjet "Bestemmelsen angiver, at de af inatsisartutloven omfattede fødevarer virksomheder kan indsende vejledninger til de kompetente myndigheder med henblik på at opnå en vurdering og godkendelse. Bestemmelsen kan sammenlignes med branchekoder i Danmark, hvor det er muligt for brancher at udgive vejledninger, og få dem vurderet af de danske fødevarer myndigheder.

Vejledninger efter stk. 1 og stk. 2, kan blandt andet anvendes til, at virksomhederne kan udarbejde et egenkontrolprogram og udføre egenkontrol. Vejledninger kan derudover indeholde en risikoanalyse for de aktiviteter, der er typiske for den pågældende branche, og kan beskrive arbejdsgange og kritiske kontrolpunkter m.v."

Fødevarer styrelsen

Ud over generelle redaktionelle ændringer i lovforslaget bemærker Fødevarer styrelsen, at det generelt bør overvejes om grønlandske fødevarer kontaktmaterialer skal indarbejdes mere fuldstændigt ind i loven. Det bemærkes at en bedre indførsel af fødevarer kontaktmaterialer også vil være relevant for kommende grønlandske fødevarer kontaktmateriale virksomheder.

Naalakkersuisut har taget Fødevarer styrelsens bemærkninger til efterretning og har tilføjet "fødevarer kontaktmaterialer" i §§ 7-9, § 13, §§ 17-20, § 38, og § 42.

Kommune Kujalleq

Kommune Kujalleq bemærker, at forslaget umiddelbart ikke påfører kommunen nye byrder eller behov for ændringer i den kommunale sagsbehandling. Kommune Kujalleq bemærker endvidere, at forslagens § 4, stk. 2, indeholder en bemyndigelsesbestemmelse til, at

Naalakkersuisut kan fastsætte regler om hel eller delvis delegation af afgørelseskompetencen vedrørende lovens ansvarsområder til kommunerne. Kommune Kujalleq anfører, at det er vanskeligt at forholde sig til forslaget og udfærdige et tilfredsstillende hørings svar da det ikke er muligt at vurdere virkningerne for kommunen.

Naalakkersuisut bemærker, at det grundet de infrastrukturelle udfordringer i Grønland kan være nødvendigt at fastsætte regler, om hel eller delvis delegation af afgørelseskompetence til kommunerne. Det skal hertil bemærkes, at uddelegering af afgørelseskompetence vil ske via bekendtgørelse, og såfremt det besluttet at anvende hjemlen vil kommunerne modtage forslaget i høring.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1

Loven finder anvendelse på erhvervsmæssig produktion, tilvirkning og salg af fødevarer på Grønlands territorium. Lovens anvendelsesområde omfatter fødevarer bestemt til det grønlandske hjemmemarked, tilladelser til fødevarer virksomheder samt kontrol og tilsyn med fødevarer virksomheder, jf. dog stk. 3 og 4.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, at loven omfatter alle led i håndteringen af fødevarer, herunder forarbejdning, opbevaring, transport og salg af fødevarer.

Primærproducenter er også omfattet af loven. En primærproducent defineres som en virksomhed eller person, som beskæftiger sig med produktion, opdræt eller dyrkning af primærprodukter, herunder høst, malkning og husdyrproduktion før slagtning. Begrebet omfatter også jagt og fiskeri samt høst af vilde produkter. Primærproducenter er første led i omsætningsleddet.

Eksempler på aktiviteter der kan foretages af en primærproducent:

- Vask af rodfrugter, afskæring af blade på grøntsager og sortering af frugt m.v.
- Slagtning, afblødning, rensning (udtagning af indvolde, afskæring af hoved eller finner), køling, frysning og indpakning af hele eller rensede fisk om bord på fiskefartøjer.
- Udtagning af organer på nedlagt, fritlevende vildt.
- Slyngning, tapping og pakning af honning.
- Filtrering og nedkøling af rå mælk.

Loven finder ligeledes anvendelse i tilfælde, hvor primærproducenter sælger fødevarer direkte til forbrugeren, et såkaldt stalddørssalg.

Til stk. 3

Loven finder ikke anvendelse på fremstilling af fødevarer i private husholdninger, medmindre fødevarerne er bestemt til videresalg, jf. dog lovens § 8, stk. 3.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter, at fødevarer til eksport ikke er omfattet af loven, da dette er den danske stats ansvarsområde. Fødevarerstyrelsen i Danmark er ansvarlig for området for eksport af animalske fødevarer samt biprodukter, og udfører kontrol efter dansk ret, som er sat i kraft for virksomheder, der eksporterer fødevarer produkter fra Grønland. Det betyder, at

fødevarer virksomheder eller driftsenheder med autorisation til eksport fortsat vil høre under Fødevarestyrelsen i Danmark. Virksomheder der kun producerer til eksport vil således ikke være omfattet af denne inatsisartutlov. Virksomheder der producerer til både hjemmemarkedet og udlandet skal godkendes af de kompetente myndigheder for den del af fødevarer virksomheden der producerer til hjemmemarkedet, og godkendes særskilt af den danske Fødevarestyrelse for den del af fødevarer virksomheden der producerer til udlandet.

Bestemmelsen fastsætter endvidere, at loven ikke finder anvendelse ved samhandel med fisk og fiskevarer. Dette omfatter samhandel med virksomheder uden for Grønland og virksomheder som udelukkende producerer fisk og fiskevarer med henblik på import og eksport.

Til § 2

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at lovens øvrige bestemmelser skal forvaltes i henhold til målene, som er beskrevet i bestemmelsen. Det vil sige, at lovens overordnede formål kan indgå i afvejningen ved administration af loven. I medfør af bestemmelsen er det overordnede formål med denne inatsisartutlov, at sikre et højt niveau for beskyttelsen af menneskers sundhed og for forbrugerens interesser i relation til fødevarer. Herunder er lovens formål at beskytte forbrugerne mod vildledning i forbindelse med markedsføring af fødevarer, og fremme fødevarer kvalitet, samt at sikre fødevarer producenter og forbrugere rimelige og ensartede vilkår. Derudover har loven til formål at fremme tilvirkning af traditionelt tilvirkede produkter på en sund og hygiejnisk vis.

Til § 3

Til stk. 1

Nr. 1

Definitionen af fødevarer, der er omfattet af denne inatsisartutlov, er de fødevarer, der produceres med henblik på human konsum og salg. Det fremgår af denne bestemmelse, at en fødevarer kan være helt eller delvis forarbejdet eller uforarbejdet. Det er afvejningen om produktet har til formål at blive indtaget af mennesker, som er væsentlig. "Fødevarer" omfatter drikkevarer, tyggegummi og ethvert stof, herunder vand, der tilsættes fødevarer i forbindelse med fremstilling, tilberedning eller behandling. Drikkevand og vandforsyning er ikke omfattet af denne inatsisartutlov, da kontrol med drikkevandsanlæg er underlagt en anden ressortmyndighed. Veterinær- og Fødevarer myndigheden fører således ikke tilsyn med drikkevand medmindre vandet er emballeret og fremstillet med henblik på salg.

Fødevarer omfatter ikke:

- foder,

- levende dyr, medmindre de er forberedt til markedsføring med henblik på anvendelse til human konsum,
- planter inden de høstes,
- lægemidler,
- kosmetik,
- tobak og tobaksvarer, selv om skråtobak, ligesom tyggegummi, delvis fortæres,
- narkotiske eller psykotrope stoffer,
- restkoncentrationer og forurenende stoffer.

Ovenstående eksempler er ikke udtømmende. Kernen i definitionen er, at fødevarer omfatter alt, hvad der er bestemt til eller med rimelighed må antages, at skulle indtages af mennesker.

Nr. 2

Definitionen af fødevarerlovgivning er alle retsregler, som har til hensigt at regulere fødevareraktiviteter, og fødevarer generelt, og fødevarer i særdeleshed. Dette kan være lovgivning, bekendtgørelser og vedtægter som måtte finde anvendelse inden for fødevarerområdet.

Nr. 3

Definitionen af fødevareraktivitet er enhver offentlig eller privat virksomhed, som udfører en fødevareraktivitet i forbindelse med produktion, tilvirkning eller distribution af fødevarer. Det er ikke nødvendigt, at aktiviteten udføres med henblik på at den enkelte aktør opnår en gevinst, eller har til hensigt at opnå en gevinst ved aktiviteten. En fødevareraktivitet kan bestå af en virksomhed, der distribuerer færdige produkter eller en produktionsvirksomhed der tilvirker produkter.

Nr. 4

Definitionen af en leder af en fødevareraktivitet er den ansvarlige fysiske eller juridiske person, som er ansvarlig for virksomhedens drift og strategi. En leder af en fødevareraktivitet kan f.eks. være den daglige leder af en butik, en direktør eller en bestyrelse som træffer beslutninger på vegne af virksomheden, og er ansvarlig herfor. Ved vurderingen bør det overvejes hvem der har det reelle ledelsesforhold. Hvis der ikke er udpeget en leder er det ejeren, der er ansvarlig for virksomheden.

Nr. 5

Definitionen af detailhandel er sidste led i distributionskæden med salg af mindre varepartier til den endelige forbruger. Detailhandlere har det til fælles, at butikken udøver sit erhverv med salg til forbrugere for øje. Detailhandel findes i mange former, og kan omfatte alt fra salg fra fysiske butikker eks. dagligvarebutikker, special- og udvalgsbutikker til netbutikker og lokale markeder, som f.eks. "Brættet". Det afgørende er, at en detailhandel er sidste led i omsætningskæden, hvor produktet når frem til den endelige slutbruger enten via salg eller levering.

Nr. 6

Definitionen af salg er en betegnelse for alle aktiviteter, som en virksomhed kan foretage sig for at fremme afsætning af sine produkter.

Nr. 7

Definition af sporbarhed er muligheden for, at den ansvarlige leder af en fødevarevirksomhed kan spore og følge en fødevarer samt alle ingredienser der indgår i fødevarerproduktionen. Det er hensigten, at have mulighed for at spore alle processer og ingredienser fra en fødevarer forlader en primærproducent til den når slutbrugeren. Sporbarhed har til formål at sikre, at det til enhver tid er muligt at spore 1 skridt frem, og 1 skridt tilbage i omsætningsleddet.

Nr. 8

Definitionen af endelig forbruger er en person, virksomhed eller forening m.v., som erhverver produktet med henblik på indtagelse eller anden aktivitet, som ikke involverer en yderligere tilvirkning eller produktion med henblik på videresalg.

Nr. 9

Definitionen af risiko er de risici, der er forbundet med forskellige typer af fødevarer virksomheder og deres produkter. En stor produktionsvirksomhed, der masseproducerer, har større risiko for at smitte en større befolkningsgruppe, hvis der er sundhedsskadelige elementer i fødevarerne. Til fremtidig kontrol vil frekvensen af kontrolbesøgene blive udført på baggrund af risikoen i de aktiviteter en virksomhed udfører og hvilken type virksomheden er, samt hvilke negative følger, som måtte opstå hvis virksomheden ikke lever op til de i fødevarerloven fastsatte regler.

Nr. 10

Risikoanalyse er en proces, der består af 3 indbyrdes forbundne komponenter: risikovurdering, risikostyring og risikokommunikation. Risikoanalyse er et værktøj til fødevarer virksomheder og kontrolmyndigheden til at identificere og skabe overblik over de farer der er forbundet med virksomhedernes aktiviteter.

Indførelse af risikoanalyse vil gøre det lettere, at foretage målrettet kontrol af de forskellige fødevarer virksomheder.

Nr. 11

Risikovurdering er en videnskabeligt baseret proces bestående af 4 led: konstatering af faren, karakterisering af faren, vurdering af eksponeringen og karakterisering af risikoen. Risikovurdering er en struktureret proces, som har til formål at identificere, og vurdere risici forbundet med fødevarer virksomhedens aktiviteter.

Nr. 12

Risikostyring er et værktøj til sikring af fødevarerikkerhed. Ved risikostyring udarbejdes en procedure til at analysere hvordan man anvender resultatet af risikovurderingen til at forebygge og minimere risikoen af en identificeret fare.

Nr. 13

Risikokommunikation er den proces hvorledes fødevarerikkerhederne og kontrolmyndigheden kommunikerer og beskriver resultaterne af risikovurderingen og grundlaget for de beslutninger, der træffes i forbindelse med risikostyringen.

På baggrund af risikokommunikationen er det muligt at indføre foranstaltninger med henblik på at minimere risikoen for eksponering af fare.

Nr. 14

Definitionen af fare skal i denne henseende forstås som den fare, der kan være forbundet med biologiske, kemiske eller fysiske agenser. Agenser er de mikroorganismer, som kan fremkalde infektion, allergi eller andre tilstande hos mennesker. Dette kan for eksempel være overførsel af bakterier fra mennesker til fødevarer ved forkert håndtering eller forkert opbevaring af fødevarer.

Nr. 15

Definitionen af produktions- tilvirkning- og distributionsled er alle led i behandlingen af fødevarer fra primærproducenten til den endelige forbruger.

Nr. 16

Definitionen af primærprodukter er det produkt, som endnu ikke er forarbejdet, tilvirket eller foretaget anden klargøring før salg. Primærprodukter er eksempelvis fersk kød fra fangst, muslingehøst, råmælk fra malkning, korn fra høst eller indsamling af bær, tang og svampe.

Nr. 17

Definitionen af primærproduktion er første led i omsætningskæden. Primærproduktion foretages af primærproducenter, og er det produkt der endnu ikke er forarbejdet, tilvirket eller foretaget anden klargøring før salg. Primærproducenter udgør så at sige første led på fødevarerens vej fra jord til bord.

Nr. 18

Definitionen af primærproducent er en person, eksempelvis en erhvervsfanger, som forestår primærproduktion. Det vil sige produktion, opdræt eller dyrkning af primærprodukter, herunder høst, malkning og husdyrproduktion før slagtning. Begrebet omfatter også jagt og fiskeri, og høst og indsamling af vilde produkter.

Nr. 19

Definition af egenkontrol er det system, hvor fødevarevirksomheder løbende skal foretage kontrol med de processer, som virksomheden udfører fra modtagelse af råvarer til aflevering af et færdigt produkt. Naalakkersuisut kan fastsætte regler for fødevarevirksomhedernes egenkontrolsprogram, jf. denne inatsisartutlovs § 31.

Nr. 20

Definitionen af småproduktion er små producenter der indhandler, tilvirker, og omsætter produkter i et mindre omfang. Definitionen finder anvendelse i denne inatsisartutlovs § 28, der giver Naalakkersuisut mulighed for at udarbejde nærmere regler for småproduktion, herunder fastsættelse af en bagatelgrænse.

Nr. 21

Definitionen af markedsføring er fremstilling af produkter med henblik på salg. Markedsføring omfatter salg, distribution eller en anden form for levering.

Nr. 22

Definitionen af kompetente myndigheder er de centrale myndigheder, som er ansvarlige for at tilrettelægge offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter i overensstemmelse med denne inatsisartutlov. De kompetente myndigheder er Veterinær- og Fødevaremyndigheden eller enhver anden myndighed, som har fået overdraget dette ansvar.

Nr. 23

Definitionen af autorisation er de kompetente myndigheders godkendelse af, at virksomhedens indretning, drift og egenkontrol stemmer overens med de i inatsisartutloven, og i regler udstedt i medfør heraf fastsatte kriterier, og dermed er godkendt til at drive fødevarevirksomhed.

Nr. 24

Definitionen af tilbagetrækning er den proces, hvor et produkt, f.eks. en fødevare eller et fødevarekontaktmateriale, bliver fjernet fra handelskæden, førend det er nået ud til forbrugeren. Tilbagetrækning har til formål at forhindre, at et produkt bliver distribueret, udstillet eller tilbudt til forbrugerne.

En tilbagetrækning kan starte i ethvert led i handelskæden og vil omfatte alle de led i handelskæden som har eller har haft varen.

Nr. 25

Definitionen af tilbagekaldelse er enhver foranstaltning med henblik på, at de endelige forbrugere returnerer et farligt produkt, der allerede er leveret eller stillet til rådighed for forbrugerne af en fødevarevirksomhed eller en fødevarekontaktmaterialevirksomhed. Det betyder med andre ord, at forbrugerne anmodes om at tage produktet tilbage til det sted, hvor købet er foretaget, eller at destruere produktet.

En tilbagekaldelse består af en tilbagetrækning fra alle handelsled og af en aktiv information til forbrugerne om at returnere eller destruere produktet. Tilbagekaldelsen er nødvendig, når andre foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at opnå et højt niveau af sundhedsbeskyttelse.

Nr. 26

Definitionen af varer der ikke overholder krav til fødevarer sikkerhed, er produkter som ikke overholder de i denne inatsisartutlov, eller i regler udstedt i medfør heraf, fastsatte krav for fødevarer eller fødevarekontaktmaterialer.

Nr. 27

Definitionen af en engrosvirksomhed er en virksomhed som forarbejder, lagrer, transporterer eller videresælger fødevarer til andre virksomheder, og udgør så at sige et mellemlid på fødevarens vej fra jord til bord.

Eksempler på engrosvirksomheder er: produktionsvirksomheder som slagterier og brødfabrikker, lagervirksomhed, der oplagrer varer for andre, transportvirksomheder, der transporterer varer for andre, og handelsvirksomheder, som køber og sælger varer.

Nr. 28

Definitionen af fødevarekontaktmaterialer er materialer og genstande, der er fremstillet med henblik på at komme i forbindelse med fødevarer. Det kan eksempelvis være beholdere til transport af fødevarer, maskiner til fødevareforarbejdning, emballeringsmaterialer, køkkenredskaber, procesudstyr og køkkengrej

Til § 4

Til stk. 1

Bestemmelsen understreger, at der er Naalakkersuisut, der påser overholdelsen af inatsisartutlovens bestemmelser, hvilket gælder både med hensyn til faktisk kontrol og med hensyn til den generelle myndighedskompetence.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at pålægge de kommunale forvaltninger at varetage den administrative forvaltning af udstedelse af tilladelser og licenser. Kompetencen er udvidet således, at Naalakkersuisut på længere sigt har mulighed for ved konkret regeludstedelse at delegerede afgørelseskompetence vedrørende andre af lovens anvendelsesområder til de kommunale myndigheder.

Ved ekstern delegation fra Naalakkersuisut til kommunalbestyrelserne vil Naalakkersuisut indtræde som rekursadgang. Dette betyder at borgere vil kunne klage over afgørelser truffet af kommunalbestyrelserne til Naalakkersuisut ved Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug.

Til § 5

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår at det er Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland, som fører det pålagte tilsyn og kontrol med overholdelse af inatsisartutlovens bestemmelser i medfør af kapitel 13.

Til stk. 2

Bestemmelsen tillægger Naalakkersuisut kompetence til at udpege andre end Veterinær- og Fødevarermyndigheden som kontrolmyndighed. Bestemmelsen kan blandt andet tænkes anvendt, såfremt det grundet manglende bemanning eller af hensyn til sagens uopsættelighed er nødvendigt at inddrage andre instanser i kontrolarbejdet.

Til § 6

Til stk. 1

Bestemmelsen angiver de generelle principper og målsætninger i fødevarerlovgivningen, og at alle fødevarer og fødevarerkontaktmaterialer skal være af en sådan beskaffenhed at de ikke kan fremkalde sygdomme, og skal opfylde kravene til fødevarerhygiejne. Det indebærer at fødevareren på omsætningsdatoen skal være af en rimelig holdbarhedsdato.

Derudover angiver bestemmelsen, at behandlingen af fødevarer ikke må udføres på en sådan måde, at produktets hygiejniske standard forringes. Det er således ikke tilladt at sælge produkter til human konsum, som er fordærvet eller kontamineret.

Til stk. 2

Bestemmelsen angiver et forbud mod overdragelse og salg af fødevarer, hvis de ved anvendelse på sædvanlig måde må antages at kunne overføre eller fremkalde sygdomme. Eksemplerne i bestemmelsen er ikke udtømmende. Det er vurderingen om fødevarerne ved sædvanlig anvendelse må antages at fremkalde sygdom eller død. Med denne bestemmelse er det ligeledes forbudt at sælge eller overdrage fødevarer hvis de er ufarlige, men ulovlige, og ikke overholder kravene til fødevarer sikkerhed. Det kan f.eks. være på grund af miljøhensyn, industrielle hensyn eller vildledning.

Til stk. 3

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler for salg eller overdragelse af visse typer af fødevarerprodukter, som har overskredet sidste salgsdato, og som ikke udgør en fødevarerisiko. Det er fortsat en betingelse at produkterne er af god beskaffenhed og har en rimelig holdbarhed på omsætningstidspunktet. Det kan f.eks. være tørprodukter som mel, sukker eller bagepulver.

Til § 7

Til stk. 1

Det er et generelt krav i denne inatsisartutlov at behandling af fødevarer og fødevarekontaktmaterialer og markedsføring heraf, skal foregå på en sådan måde, at fødevarerne eller fødevarekontaktmaterialerne ikke udsættes for forurening eller anden skadelig påvirkning, der gør at fødevarerne ikke er egnede til human konsum. Ved afgørelsen af, om en fødevarer er uegnet til human konsum kan der tages hensyn til, om fødevareren er uegnet til human konsum på grund af udefrakommende forhold eller på grund af forrådnelse, nedbrydning eller fordærv.

Som eksempler på udefrakommende forhold kan nævnes forurening fra produktion og den senere behandling af fødevareren, sygdomsfremkaldende bakterier på grund af uhensigtsmæssige hygiejniske forhold, fremmedlegemer som metalsplinter, insekter og småsten, lægemiddelrester fra medicinering af husdyr, pesticiderester fra sprøjtning af afgrøder med pesticider, afsmitning fra emballager og maskiner. Som naturligt forekommende forureninger i fødevarer kan nævnes mykotoksiske stoffer (muggifte), som kan forekomme i figner, nødder og korn. Bestemmelsen giver også grundlag for regulering af naturligt forekommende toksiske stoffer som lektiner i bønner, blåsyre i mandler og solanin i kartofler. Bestemmelsen skal anvendes i alle tilfælde, hvor fødevarer på grund af forurening og lignende kan give problemer af sundhedsmæssig karakter, såsom risiko for sygdomme eller forgiftninger, eller må anses for uegnede til at skulle spises af mennesker, selv om der ikke er tale om forhold, som direkte udgør en sundhedsrisiko. Det kan f.eks. være sygelige forandringer såsom bylder i fisk, eller fordærvede produkter, som kan ses bl.a. ved forhøjede kimalt i kød, ændret konsistens, lugt og smag såsom harsk olie og sur mælk.

Derudover kan der lægges vægt på, om fødevarens indtagelse har umiddelbare, kortsigtede eller langsigtede indvirkninger på sundheden hos de personer, der indtager fødevareren samt eventuelle sundhedsskadelige indvirkninger på de kommende generationer.

Det er ikke enhver form for forurening i fødevarer, der vil udgøre en sundhedsrisiko eller gøre varen uegnet til human konsum. Det er arten og mængden af forurening, der er afgørende ved vurderingen. Fødevarer kan således indeholde forureninger uden derved at være omfattet af et forbud mod salg, idet det er forureningsgraden, der er afgørende.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte regler om personlig hygiejne og helbreds kontrol, for personer som er beskæftiget med behandling, produktion, opbevaring markedsføring eller kontrol med fødevarer og fødevarekontaktmaterialer. Der kan f.eks. være krav om vask af hænder og underarme, krav til særlig beklædning som f.eks. pligt til at bære kittel, forklæde, hovedbeklædning og eventuelt skægbind. Med hensyn til helbreds kontrol kan der f.eks. stilles krav om indhentelse af lægeerklæring eller lignende. Den pågældende

virksomhedstype er afgørende for hvilke krav, der skal stilles til personlig hygiejne og beklædning. Det vil sige, om der tilvirkes fødevarer eller fødevarekontaktmaterialer, og i givet fald, hvilken type fødevarer eller fødevarekontaktmateriale, eller om der blot håndteres færdigpakkede fødevarer. Krav til personlig hygiejne skal være proportionel med typen af fødevarevirksomhed.

Til stk. 3

Bestemmelsen er indført for at sikre, at fødevarer eller fødevarekontaktmaterialer ikke forurenes af smittebærende personer, som gør fødevaren uegnet til human konsum. Der skal ved afvejning af, hvornår fødevaren er uegnet til human konsum lægges vægt på, hvilken type sygdom personen har samt i hvilken grad personen er i kontakt med fødevareproduktet. Det vil f.eks. være i strid med formålet i denne bestemmelse, såfremt en person med en aktivt smittende sygdom forarbejder produkter til konsum.

Stk. 4

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte regler om, hvilke forholdsregler, der skal overholdes for at undgå forurening af fødevarer under tilberedning, opbevaring, transport, emballering, markedsføring m.v. Der kan f.eks. være tale om krav til renholdelse af lokaler og transportmidler, tilrettelæggelse af arbejdsgange, krav til udstyr og tilbehør ved produktion, separat eller kølig opbevaring af fødevare, nedkøling, varmebehandling, temperatur, og vareudvalg.

Til § 8

Til stk. 1

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at forbyde, begrænse samt fastsætte vilkår for salg og markedsføring af fødevarer og fødevarekontaktmaterialer fra bestemte geografiske områder. Dette omfatter muligheden for at forbyde, begrænse samt fastsætte vilkår for salg og markedsføring fra vand- eller landområder når der er risiko for, at fødevarerne indeholder forurening eller i øvrigt er uegnede til human konsum. Såfremt produkterne er animalske fødevarer, som er fremstillet med henblik på eksport er det Fødevarestyrelsen i Danmark, som varetager kontrollen med fødevarerne. Som den kompetente myndighed er det Fødevarestyrelsen der kan fastsætte vilkår for salg af forurenede produkter med henblik på eksport.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at fastsætte regler om salg af fødevarer og fødevarekontaktmaterialer hvori der forekommer en grad af forurening. Bestemmelsen gør det muligt at fastsætte grænser for forurening af enhver art, heraf biologiske, fysiske og kemiske forureninger, som kan forekomme i en fødevare. Der kan eksempelvis fastsættes regler om grænseværdier af pesticider, veterinære lægemidler og mikroorganismer.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at forbyde dyrkning af afgrøder, opdræt af husdyr, jagt eller fiskeri fra bestemte geografiske områder. Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at fastlægge regler eller forbud, hvis der foreligger en risiko for at fødevarer fra sådanne områder indeholder forureninger, eller i øvrigt er uegnede til human konsum. Bestemmelsen gælder ikke kun for fødevarer beregnet til salg eller markedsføring, men også for fødevarer til brug i egen husholdning. Bestemmelsen kan f.eks. anvendes i forbindelse med forbud mod fiskeri i bestemte havne eller vandløb.

Til § 9

Til stk. 1

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at fastsætte regler om brug af bestemte materialer og genstande eller fremgangsmåder ved produktion af fødevarer og fødevarekontaktmaterialer. Bestemmelsen har til hensigt at regulere de meget forskelligartede processer, fremgangsmåder og redskaber, som anvendes på nuværende tidspunkt, og på sigt. Bestemmelsen kan tænkes brugt i tilfælde, hvor der anvendes genteknologi, anvendelse af mikrobølgeovne, pakning i beskyttet atomsfære eller bestråling. Ved vurderingen af sådanne processer bør der indgå både toksikologiske og ernæringsmæssige aspekter i overvejelserne.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at fastsætte regler om fødevarer, fødevarekontaktmaterialer eller ingredienser som hidtil ikke har været anset som fødevarer eller ingredienser til human konsum. Naalakkersuisut bemyndiges til at indføre krav om godkendelse af nye fødevarer, fødevarekontaktmaterialer og ingredienser inden de anvendes eller sælges på det grønlandske hjemmemarked. Bestemmelsen giver endvidere bemyndigelse til at kræve godkendelse af genetisk modificerede fødevarer, inden de anvendes og sælges på det grønlandske hjemmemarked. Dette kan eksempelvis være:

- Fødevarer og fødevareingredienser, der har en ny eller bevidst ændret primær molekyle-struktur.
- Fødevarer og fødevareingredienser, som består af, eller er, isoleret fra mikroorganismer, svampe eller alger.
- Fødevarer og fødevareingredienser, som har været genstand for en fremstillingsproces der er ny, hvis denne proces medfører betydelige ændringer i fødevarernes og fødevareingrediensernes sammensætning eller struktur, som påvirker fødevarens næringsværdi, metabolisme eller indhold af uønskede stoffer.

Til § 10

Til stk. 1

For at opfylde den generelle målsætning om et højt niveau for beskyttelse af menneskers sundhed og liv er der indført risikoanalyse i dette kapitel. Risikoanalyse er et princip i den europæiske og danske fødevarerlovgivning. Formålet med indførelse af risikoanalyse er, at gøre det lettere at udføre kontrol, og forebygge eksponering af fare. Alle fødevarer virksomheder skal som udgangspunkt lave en risikoanalyse. En risikoanalyse består af en risikovurdering, risikostyring og risikokommunikation. En risikovurdering skal være baseret på tilgængelig videnskabelig dokumentation og skal være uafhængige, objektive og gennemskuelige. Ved risikostyring skal der tages hensyn til risikovurderingens resultater, herunder navnlig de udtalelser, som er afgivet af den relevante myndighed samt forsigtighedsprincippet.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter at Naalakkersuisut udsteder regler og procedurer for udarbejdelse af fødevarer virksomhedernes risikoanalyse. Risikoanalysen er grundlaget for virksomhedernes egenkontrol.

Til § 11

Til stk. 1

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at regulere en række væsentlige forhold vedrørende sammensætningen af forskellige typer af fødevarer, og giver således mulighed for at stille krav til sammensætning af bestemte fødevarer til hjemmemarkedet. Bestemmelsen kan særligt tænkes anvendt i tilfælde, hvor der er tale om sammensætning af produkter, der tjener til særlige ernæringsmæssige formål.

Kosttilskud kan ligeledes reguleres efter denne bestemmelse. Dermed sikres, at der kan stilles krav om, at kosttilskud er egnede til at tilføre næringsstoffer eller andre stoffer med en ernæringsmæssig eller fysiologisk funktion i relevante mængder, og samtidig at indholdet af aktive stoffer ikke overstiger et sundhedsskadeligt niveau.

Præparater som har til formål at forebygge eller helbrede sygdomme eller behandle symptomer, reguleres ikke af denne bestemmelse, men efter Landstingsforordning nr. 1 af 12. maj 2005 om lægemidler med senere ændringer.

Til § 12

Til stk. 1

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at fastlægge begrænsninger, dels for de mængder, hvori tilsætningsstoffer og aromaer må anvendes, og dels i hvilke fødevarer, et stof må anvendes. Baggrunden for bestemmelsen er, at man principielt ønsker så lav en forekomst af tilsætningsstoffer og aromaer som muligt i fødevarer for derigennem at sikre, at de videnskabeligt fastsatte grænser for acceptabel daglig indtagelse (ADI) ikke overskrides. ADI-værdier angiver den mængde af udefrakommende stoffer, som et menneske kan indtage

risikofrit hver dag gennem et helt liv. ADI fastsættes med en stor sikkerhedsmargin og følger, på nuværende tidspunkt, de danske anbefalinger.

Til § 13

Til stk. 1

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte regler om anvendelse af varebetegnelser, særlige mærker, logoer og symboler. Bestemmelsen giver desuden Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte regler om, at en varebetegnelse skal forbeholdes en bestemt type varer, f.eks. hvor sammensætningen eller fremstillingsmåden er fastsat i en varestandard, eller hvor varen har en bestemt geografisk oprindelse. Derudover bemyndiges Naalakkersuisut til at fastsætte regler om særlig mærkning af fødevarer, når:

- sundheds-, ernærings-, - eller kontrolmæssige hensyn taler herfor,
- hensynet til særlige befolkningsgrupper eller produktionstyper gør det nødvendigt,
- fødevarer er i besiddelse af særlige kvaliteter eller særlige karakteristika,
- der under produktion af fødevarer er anvendt særlige avls-, opdræts-, fangst-, eller dyrkningsmetoder eller lignende,
- fødevarer er behandlet på en særlig måde eller fremstillet ved særlig teknologi,
- fødevarer er bestemt til særlige ernæringsmæssige formål, eller
- der er anvendt tilsætningsstoffer, herunder næringsstoffer.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte regler om mærkning særligt med henblik på anprisninger af fødevarer med særlige ernæringsmæssige formål. Anprisninger skal kunne dokumenteres f.eks. i tilfælde, hvor mærkningen indeholder ernæringsanprisninger eller sundhedsanprisninger.

Ernæringsanprisninger skal forstås som budskaber i markedsføring, der indikerer, at en fødevarer har særlige gavnlige ernæringsmæssige egenskaber på grund af et konkret indhold eller fravær af energi, næringsstoffer eller andre stoffer.

Eksempler på ernæringsanprisninger er:

- sukkerfri
- lavt fedtindhold
- indeholder omega-3 fedtsyrer

Sundhedsanprisninger skal forstås som budskaber, der angiver at der er en sammenhæng mellem et indtag af en fødevarer og sundheden.

Eksempler på sundhedsanprisninger er:

- Calcium har betydning for udvikling og vedligeholdelse af knoglerne.
- Plantesteroler har vist sig at sænke kolesterolindholdet i blodet. Et højt kolesteroltal er en risikofaktor i forhold til udvikling af koronar hjertesygdom.

Yderligere mærkningsoplysninger, som f.eks. lotmærkning kan frivilligt gives af producenten eller forhandlere, hvis de er korrekte og ikke er vildledende for forbrugeren.

Til § 14

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om mærkning af tilsætningsstoffer og aromaer, som må anvendes i fødevarer, og som er bestemt til både grossistsalg og detailsalg. Bestemmelsen kan eksempelvis finde anvendelse såfremt der er behov for, at tilsætningsstoffer skal mærkes med oplysninger om navn og adresse på producent, pakkevirksomhed eller forhandler samt den specifikke betegnelse for stoffet, nettoindholdet og eventuelt opbevaringsforskrifter og brugsanvisning.

Til § 15

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer, jf. stk. 1. Bestemmelsen er indført for at forhindre forurening fra materialer og genstande, som anvendes til behandling af fødevarer. Fødevarer bliver udsat for kontakt med mange materialer og emballager m.v. lige fra fødevareren bliver produceret til fødevareren når frem til den endelige forbruger. Området er omfattende og stiller store krav til opbygning af viden om afsmitning fra forskellige typer af stoffer og fra forskellige typer materialer afhængig af, hvilke fødevarer materialerne bliver bragt i forbindelse med. Området spænder fra frugt- og fiskekasser til maskiner, overflader i transportmidler og på hylder hvor fødevarer bliver opbevaret, samt emballager, papir, plast, metal, glas, keramik, bestik, gryder, rengørings- og desinfektionsmidler m.v.

Til stk. 2

Nr. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler for tilbagetrækning af fødevarer såfremt fødevarekontaktmaterialerne ikke lever op til kravene for fødevareresikkerhed.

Nr. 2

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler for markedsføring af fødevarekontaktmaterialer, såfremt de udgør eller antages at udgøre en fare for fødevareresikkerheden.

Til § 16

Til stk. 1

Det er et krav efter denne bestemmelse, at salgsstop, tilbagetrækning og tilbagekaldelse skal ske, hvis pågældende operatører antager eller har grund til at antage at fødevarekontaktmaterialer, bestemt til kontakt med fødevarer, ikke overholder kravene til fødevareresikkerheden. Dette skal ske uanset om der er udstedt regler om tilbagetrækning efter § 15, stk. 2, nr. 1.

Til § 17

Til stk. 1

Bestemmelsen indfører et princip om sporbarhed i fødevarelovgivningen. Det er lovpligtigt efter denne bestemmelse, at ledere af fødevarevirksomheder skal være i stand til at identificere, hvorfra de har fået leveret en fødevarer, fødevarekontaktmaterialer eller et dyr, der anvendes i fødevareproduktionen, og ethvert stof, der er bestemt til, eller som kan forventes at blive tilsat til en fødevarer. Formålet med denne bestemmelse er at sikre, at omsætningsleddet er fuldt transparent, og dermed lever op til lovens målsætning om fødevareresikkerhed, jf. § 2.

Derudover fastsætter bestemmelsen, at ledere af fødevarevirksomheder skal etablere systemer og procedure til identifikation af de øvrige virksomheder, hvortil deres produkter leveres. Lederen af en fødevarevirksomhed pålægges, at kunne identificere ”1 led tilbage, og 1 led frem” i omsætningsleddet.

Bestemmelsen fastsætter yderligere, at information vedrørende sporing af produkter skal stilles til rådighed for de kompetente myndigheder efter anmodning. Bestemmelsen er indsat for at sikre, at kontrolmyndigheden til enhver tid kan sikre, at fødevarer eller fødevarekontaktmaterialet lever op til kravene om fødevareresikkerhed efter denne inatsisartutlov. De kompetente myndigheder kan tænkes at anvende denne bestemmelse i tilfælde, hvor fødevarer eller fødevarekontaktmaterialer fra en bestemt region er under mistanke for at indeholde sundhedsskadelige ingredienser eller er direkte sygdomsfremkaldende.

Hensigten med denne bestemmelse er at sikre at fødevarer eller fødevarekontaktmaterialer, som er ulovlige eller ikke lever op til fødevarelovens krav om fødevareresikkerhed, kan tilbagetrækkes eller tilbagekaldes på fornøden vis.

Til stk. 2

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om krav til etablering af systemer og procedurer for ledere af virksomheder til identifikation af de virksomheder, hvortil deres produkter bliver leveret. Efter denne bestemmelse kan Naalakkersuisut fastsætte obligatoriske krav til udarbejdelse af systemer og procedurer for at sikre korrekt og effektiv sporing af fødevarer efter stk. 1.

Til § 18

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at fødevarer eller fødevarekontaktmaterialer der har til formål at blive markedsført med henblik på salg skal forsynes med passende mærkning eller identifikation, der letter sporbarheden ved hjælp af relevant dokumentation eller information. Bestemmelsen er udformet bredt for at skabe plads til fortolkning. Fødevareprodukter er forskellige, og der stilles forskellige krav til hvorledes mærkning af en fødevarer er tilstrækkelig for at kunne foretage korrekt sporing. Med fødevarer, hvor der er større risiko for sygdom ved indtagelse kan der stilles større krav til mærkning og identifikation. Der kan f.eks. være forskel på krav til mærkning og identifikation af produkter i tilfælde, hvor der er risiko for udvikling af botulisme (pølseforgiftning) og krav på mærkning af produkter, hvor der ikke er risiko for livstruende sygdomme.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at fastsætte krav til mærkning og identifikation. Det er som udgangspunkt lederen af en fødevarevirksomhed, der har ansvaret for sporing af fødevarer, jf. § 17, stk. 1. Efter denne bestemmelse har Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte nogle minimumskrav til mærkning og identifikation af fødevareprodukter og fødevarekontaktmaterialer, som fødevarevirksomheder er forpligtet til at følge. Bestemmelsen har til formål at lette sporing af fødevareprodukter, og giver Naalakkersuisut mulighed for at vedtage en række minimumskrav, og dermed sikre effektiv og konsekvent sporing af fødevarer og fødevarekontaktmaterialer.

Til § 19

Til stk. 1

I medfør af denne bestemmelse er det lederen af en fødevarevirksomhed, som repræsentant for fødevarevirksomheden, der skal sikre at kravene i fødevarelovgivningen overholdes. Det er et generelt princip i denne inatsisartutlov, at det altid er lederen af en fødevarevirksomhed, der er ansvarlig for at virksomheden opfylder gældende retsregler, der er relevante for udøvelse af deres virksomhed. Bestemmelsen omfatter alle led i forbindelse med produktion-, tilvirkning-, og distribution. Såfremt der ikke findes en umiddelbar leder af virksomheden er det ejeren, som er ansvarlig.

Udgangspunktet i sager vedrørende overtrædelse af fødevarelovgivningen er, at det er ejeren af fødevarevirksomheden eller den juridiske person, der er ansvarssubjektet.

Til § 20

Til stk. 1

Bestemmelsen pålægger en leder af en fødevarer virksomhed, at træffe forholdsregler med henblik på at stoppe salget, tilbagetrække eller tilbagekalde en fødevarer, såfremt lederen har viden om eller har grund til at antage, at fødevarerne ikke overholder kravene til fødevarer sikkerhed. Efter denne bestemmelse er en leder af en fødevarer virksomhed ikke kun ansvarlig såfremt pågældende har direkte viden om forhold, der ikke overholder kravene til fødevarer sikkerhed, men også for forhold som pågældende burde have viden om.

Dertil pålægges lederen af fødevarer virksomheden et udvidet ansvar for at sikre de produkter, som bliver overdraget fra virksomheden er i overensstemmelse med gældende retsregler. I tilfælde, hvor en leder af en fødevarer virksomhed bliver bekendt med områder, hvor der under produktion har forekommet forurening, som kan påvirke fødevarer sikkerheden har den pågældende en pligt til at tilbagetrække fødevarer.

Til stk. 2

Bestemmelsen pålægger en leder af en fødevarer virksomhed at informere forbrugeren præcist og effektivt om baggrunden for at varen er trukket tilbage fra markedet, og skal om nødvendigt, træffe de nødvendige foranstaltninger for at kalde varen tilbage fra de forbrugere der allerede er i besiddelse af produktet. Nødvendige foranstaltninger kan være pressemeddelelse, oplysninger om produktet i butikken eller at kontakte nyhedsmedier.

Til § 21

Til stk. 1

Bestemmelsen pålægger en leder af en fødevarer virksomhed med ansvar for detailhandel eller distributionsvirksomhed, og derved ikke har direkte indflydelse på produktion, indpakning, mærkning, fødevarer sikkerhed eller integritet, at pågældende inden for rammerne af deres aktiviteter træffer de fornødne forholdsregler med henblik på at stoppe salget, tilbagetrække produktet fra handelsleddet eller tilbagekalde produktet fra den endelige forbruger.

Bestemmelsen finder ikke anvendelse for fødevarer virksomheder, der foretager produktion eller tilvirkning af produkter. Bestemmelsen finder kun anvendelse for virksomheder der er en del af omsætningsleddet i forbindelse med salg. Derudover pålægges lederen af en fødevarer virksomhed, at træffe de fornødne forholdsregler såfremt det findes godtgjort, at et produkt ikke opfylder kravene til fødevarer sikkerheden.

Til stk. 2

Bestemmelsen pålægger en leder af en fødevarer virksomhed, at videregive relevante oplysninger om bestemte fødevarer, efter anmodning, til kontrolmyndigheden. Denne bestemmelse er indført for at sikre korrekt og effektiv sporing af produkter som mistænkes for ikke at opfylde kravene til fødevarer sikkerheden.

Til § 22

Til stk. 1

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at fastsætte regler om rengørings-, desinfektions-, og smøremidlers sammensætning og mærkning af disse produkter. Kontrol og korrekt anvendelse af rengørings- og desinfektionsmidler er nødvendigt for at sikre, at der ikke sker forurening af fødevarer med bakterier og kemikalier m.v. under produktion. Bestemmelsen sikrer, at Naalakkersuisut kan fastsætte krav til rengøringsmidlers kemiske sammensætning samt vedtage en udvidet mærkningsordning for rengøringsmidler. Bestemmelsen er indført for at sikre en ensartet og høj standard for hygiejne.

Derudover fastsætter bestemmelsen, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om godkendelse af rengørings- og desinfektionsmidler. Hertil kan godkendelsesordningen sætte krav om at rengøringsmidlerne, som anvendes er effektive og egnede til deres formål, og at der gennem en sundhedsmæssig, toksikologisk vurdering skabes sikkerhed for, at eventuelle rester i fødevarerne ikke udgør en risiko for den endelige forbruger. Mærkningskravene skal sikre, at rengørings- og desinfektionsmidlerne opbevares på korrekt og sikker vis.

Til stk. 2

Nr. 1

Bestemmelsen fastlægger at virksomhedsledere, producenter og importører af rengørings-, desinfektions- eller smøremidler skal træffe de nødvendige forholdsregler med henblik på at stoppe salget trække produkter tilbage eller tilbagekalde rengørings-, desinfektions- og smøremidler fra markedet, såfremt de pågældende aktører har viden om, eller grund til at antage, at de pågældende midler ikke overholder kravene til fødevarerens sikkerhed.

Nr. 2

Bestemmelsen fastsætter at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om, at rengørings-, desinfektions-, og smøremidler ikke må markedsføres eller sælges, såfremt de udgør, eller antages at udgøre, en fare for fødevarerens sikkerhed.

Til § 23

Til stk. 1

Det er et krav efter denne bestemmelse, at salgsstop, tilbagetrækning og tilbagekaldelse skal ske, uanset om der er udstedt regler om salgsstop, tilbagetrækning og tilbagekaldelse efter § 21, stk. 2, nr. 1, hvis en leder af en virksomhed antager eller har grund til at antage at rengørings-, desinfektions-, og smøremidler ikke overholder kravene til fødevarerens sikkerhed.

Til § 24

Til stk. 1

Denne bestemmelse er udgangspunkt for adgangen til at drive fødevarevirksomhed i Grønland. Bestemmelsen fastslår, at virksomheder eller den, der erhvervsmæssigt ønsker at sælge, tilvirke, opbevare, transportere eller forhandle fødevarer og fødevarekontaktmaterialer m.v. ikke må påbegynde deres aktivitet, før de er registreret som fødevarevirksomhed hos de kompetente myndigheder. Dette krav stilles for at sikre, at de kompetente myndigheder kan føre effektiv kontrol med de fødevarevirksomheder, som tilvirker, opbevarer, transporterer eller forhandler fødevarer og fødevarekontaktmaterialer m.v. Registreringssystemet omfatter også indretning af brættet. Brættet må således ikke tages i brug, før personen eller ejeren er registreret hos de kompetente myndigheder. Bestemmelsen finder også anvendelse for internethandel, og for personer, der sælger deres fødevarer over de sociale medier med fortjeneste for øje.

Denne bestemmelse finder anvendelse på alle fødevarevirksomhedstyper i omsætningsleddet. Dette omfatter at alle virksomhedstyper fra primærproducent til endelig forhandler, forud for produktion, behandling, salg, forhandling eller import af fødevarer skal registreres.

Til § 25

Til stk. 1

Denne bestemmelse fastslår, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om, at bestemte typer af fødevarevirksomheder skal godkendes før de kan påbegynde aktiviteten. Bestemmelsen er indført for at sikre, at de typer af virksomheder, hvor der er en risiko for fødevarerens sikkerhed skal have en særskilt autorisation fra de kompetente myndigheder. Bestemmelsen fastslår at fødevarevirksomheder eller personer, der er omfattet af regler efter denne bestemmelse, og erhvervsmæssigt ønsker at tilvirke, opbevare, transportere eller forhandle fødevarer samt materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer, ikke må påbegynde deres aktiviteter, før de er meddelt fornøden tilladelse hertil. Som eksempel kan Naalakkersuisut med hjemmel i denne bestemmelse fastsætte regler for, at fødevarevirksomheder eller personer, som behandler, opbevarer eller forhandler kød skal have en særskilt autorisation.

Bestemmelsen er indført for at sikre, at de kompetente myndigheder kan føre effektiv kontrol med at de fødevarer, som tilvirkes, opbevares, transporteres eller forhandles ikke er til fare for fødevarerens sikkerhed. Der kan i forbindelse med autorisationen knyttes vilkår til tilladelsen efter regler udstedt efter stk. 2.

En tilladelse til fødevarevirksomhed knytter sig til lokaliteten, således at forretningsstedet eller lokalet først må tages i brug, eller en given aktivitet først må påbegyndes, når de i fødevarerlovgivningen stillede krav til indretning, hygiejniske og produktionsmæssige forhold er opfyldt.

I overensstemmelse med hidtidig praksis er der ikke hjemmel til at indføre mulighed for bindende forhåndsgodkendelse fra de kompetente myndigheder ved autorisation af

virksomheder. Bestemmelsen udelukker ikke, at der kan være en dialog mellem virksomheder og Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland vedrørende etablering eller ændring af fødevarer virksomheder.

Til stk. 2

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om autorisation af fødevarer virksomheder, herunder knytte vilkår til autorisationen af en virksomhed. Der kan med hjemmel i denne bestemmelse tilknyttes generelle vilkår, som kun gælder for bestemte virksomhedstyper samt fastsættes vilkår, som kun gælder for en specifik virksomhed. Som eksempel kan nævnes, at en autorisation kan meddeles på vilkår af, at der inden for en bestemt frist bliver foretaget forbedringer af en virksomheds indretning.

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til, ved bekendtgørelse, at fastsætte regler om de vilkår som en virksomhed skal opfylde, for at blive godkendt som fødevarer virksomhed. Bestemmelsen har til hensigt at sikre, at tilladelser til fødevarer virksomheder gives på et forsvarligt grundlag.

Til stk. 3

Denne bestemmelse bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om, hvornår der skal indhentes en autorisation på ny. Med denne bestemmelse kan Naalakkersuisut, ved bekendtgørelse fastsætte regler om varigheden af en autorisation til fødevarer virksomhed. Det betyder, at de kompetente myndigheder kan tage en autorisation op til fornyet behandling, når der er gået f.eks. 5 år siden sidste autorisation. Det vil fremgå af tilladelsen til fødevarer virksomhed, hvornår tilladelsen udløber.

Naalakkersuisut kan med hjemmel i denne bestemmelse eksempelvis fastsætte regler om, at ansøgninger om fornyet autorisation, inden for den i tilladelsen fastsatte periode, kan medføre, at der ikke skal ansøges på samme vis, som ved førstegangs autorisation.

Til stk. 4

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om, at visse fødevarer virksomheder eller aktiviteter kan undtages fra kravet om autorisation efter regler udstedt i medfør af stk. 1. Det vil med denne bestemmelse være muligt at undtage f.eks. en bager med to forretninger fra at skulle søge om autorisation til engrostillvirkning, hvis der i den ene bagerforretning fremstilles brød til forhandling i begge forretninger. Endvidere vil der være mulighed for at visse detailforretninger kan engrosforhandle fødevarer.

Til stk. 5

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om tilbagekaldelse af autorisation til fødevarer virksomhed, såfremt virksomheden ikke lever op til de i tilladelsen fastsatte vilkår. Som det fremgår af stk. 1 i bemærkningerne knytter en autorisation til fødevarer virksomhed sig til lokaliteten, og ikke personen. Forretningsstedet eller lokalet må

først tages i brug eller aktiviteten påbegyndes, når de i fødevarelovgivningen fastsatte krav til indretning, hygiejniske og produktionsmæssige forhold er opfyldt.

Bestemmelsen giver mulighed for at tilbagekalde en autorisation til at drive fødevarevirksomhed, enten hvis de dertil knyttede vilkår ikke overholdes, eller hvis forudsætningerne for autorisationen ændres væsentligt. Tilbagekaldelse af autorisation til fødevarevirksomhed har virkning fra det tidspunkt, hvor virksomheden bliver meddelt tilbagekaldelsen. Der kan i afgørelsen om tilbagekaldelse af autorisation fastsættes en frist for afvikling af virksomhedens aktiviteter under forudsætning af, at det kan ske uden risiko for fødevarsikkerheden. Der kan eksempelvis være tale om, at der gives en virksomhed en frist på nogle dage til at sælge allerede producerede færdigvarer.

Ønsker en fødevarevirksomhed, som har fået tilbagekaldt sin autorisation, at modtage en autorisation på ny, skal der søges om ny autorisation til at drive fødevarevirksomhed. Autorisationen vil være betinget af, at virksomheden over for myndighederne kan dokumenterer, at de forhold, som begrundede fratagelsen er udbedret.

For så vidt angår fratagelse af autorisation til at drive fødevarevirksomhed som følge af forbud eller påbud henvises til bemærkningernes § 40.

Til § 26

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler for, hvornår der skal meddeles ejerskifte samt hvilke oplysninger der skal meddeles. Naalakkersuisut kan f.eks. fastsætte krav om:

- 1) Navn og kontaktoplysninger på ny ejer, samt oplyse hvem der er den nye driftsansvarlige.
- 2) Virksomhedens CVR-Nr.
- 3) Bygnings eller strukturelle ændringer.
- 4) Ændringer i produktionsfaciliteter.

Naalakkersuisut kan endvidere fastsætte regler om, at der ved ejerskifte skal være mulighed for at anmode om fornyet autorisation samtidig med ejerskiftet.

Til § 27

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler for primærproducenter for at sikre den hygiejniske, sundheds- eller kvalitetsmæssige beskaffenhed af fødevarer. Med denne bestemmelse kan Naalakkersuisut fastsætte regler om, at der f.eks. kan kræves hygiejnekursus, før de kompetente myndigheder kan registrere eller udstede en autorisation af en primærproducent. Derudover kan Naalakkersuisut som eksempel fastsætte regler for:

- indretning eller drift af rum, som erhvervsmæssigt anvendes til produktion eller opbevaring af primærprodukter,
- indretning af transportmidler, som erhvervsmæssigt anvendes til transport af primærprodukter,
- undersøgelse af dyr og afgrøder,
- indsamling og indberetning af data til belysning af husdyrbesætningers sundhedsmæssige tilstand, og
- krav til helbredstilstand og hygiejne for personer, som er beskæftiget med primærproduktion.

Bestemmelsen giver således hjemmel til at Naalakkersuisut kan fastsætte regler med henblik på at regulere primærproducenten, hvilket omfatter erhvervsfangere, og er et supplement til bestemmelsen i § 7. Bestemmelsen er indsat for at sikre høj fødevarer sikkerhed, og sikre at fødevarerne ikke bliver forurenede i forbindelse med primærproduktion.

Til § 28

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter at Naalakkersuisut kan udarbejde regler for småproduktion og produktion af traditionelt tilvirkede fødevarer af både animalsk og ikke animalsk oprindelse med henblik på salg. Bestemmelsen omfatter eksempelvis småproduktion fra mindre slagterier, primærproducenter samt produktionsenheder.

Bestemmelsen er indført for at give Naalakkersuisut mulighed for særskilt at regulere mindre fødevarer virksomheder. Med denne bestemmelse har Naalakkersuisut mulighed for at regulere produktionsenheder, som producerer fødevarer i en mindre skala. Naalakkersuisut har bl.a. mulighed for at regulere små fødevarer virksomheder som markedsfører traditionelt tilvirkede produkter, som eksempelvis røgede, saltede, tørrede fødevarer, samt virksomheder der afholder kaffemik mod vederlag.

Det er hensigten med denne bestemmelse at der skal indføres en bagatelgrænse på produktion og salg af særlige typer af fødevarer, jf. stk. 2.

Til stk. 2

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere betingelser for omfanget af småproduktion. Med denne bestemmelse kan Naalakkersuisut fastsætte, hvor stor en omsætning en virksomhed skal have samt hvilke typer af produktionsenheder, som er omfattet af bestemmelsen om småproduktion. Det er hensigten med denne bestemmelse, at det skal være muligt for Naalakkersuisut at sætte andre krav til fødevarer virksomheder, som har en mindre omsætning, og dermed fremme mindre iværksættere.

Til § 29

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler for virksomheders drift og indretning. Derudover bemyndiger bestemmelsen Naalakkersuisut til at fastsætte regler for godkendelse af transportmidler, lokaler, inventar, udstyr, maskiner, emballage og lignende inden de tages i brug. Formålet med denne bestemmelse er at sikre, at der ikke som følge af indretning af transportmidler og lokaler samt udformning af inventar, udstyr, maskiner og emballage opstår sundhedsrisici. Bestemmelsen kan ses som et supplement til kravet om forudgående autorisation af fødevareraktiviteter. Naalakkersuisut kan med hjemmel i denne bestemmelse fastsætte krav til blandt andet indretning af vandforsyning til virksomheden, afløbsforhold, om vægge skal være vandtætte, om ledninger og lignende skal være opsat så der ikke skabes kondens, om håndvaske skal være forsynet med varmt og koldt vand, belysning, om der skal anvendes en særlig type af emballage m.v.

Til § 30

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om at virksomheder, som er omfattet af loven, kun må anvende råvarer, som er frigivet til cirkulation inden for det grønlandske og europæiske marked, og fra virksomheder som er omfattet heraf. Dette er for at sikre, at fødevarerne er af høj kvalitet og mindsker risikoen for at eksempelvis restauranter modtager råvarer fra primærproducenter, som ikke opfylder kravene i fødevarerlovgevingen.

Til § 31

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om, at virksomheder, som er omfattet af loven, for egen regning skal gennemføre egenkontrol af råvarer, produktion, færdigvarer, rengøring samt egenkontrol af vedligeholdelse og personalehygiejne. Ved egenkontrol forstås et af virksomheden udarbejdet system, hvor virksomheden løbende skal foretage kontrol af deres processer og de produkter virksomheden sælger. Dette omfatter kontrol af råvarer som anvendes til produktion, temperaturer ved nedkøling og opvarmning, produktionsfaciliteter, kontrol af de færdigretter, som er klar til salg, kontrol af korrekt og tilstrækkelig rengøring samt egenkontrol af vedligeholdelse af faciliteter samt kontrol af personalets hygiejne.

Indførsel af egenkontrol har bl.a. til formål, at:

- sikre at producenter af fødevarer har systematiske rutiner, der gør dem i stand til at kontrollere, at produkterne er sikre, og opfylder kravene til fødevarsikkerhed i denne lovgivning,
- sikre en bedre udnyttelse af den offentlige kontrol, og
- sikre at den endelige forbruger har tillid til virksomhedernes produkter.

Derudover fremgår det af bestemmelsen, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om, på hvilken måde virksomheden skal udarbejde, og dokumentere egenkontrollen.

Det er hensigten med denne bestemmelse, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om egenkontrol, som tilpasses forskellige virksomhedstyper. Herunder brug af det internationalt anerkendte HACCP-princip (Hazard Analysis and Critical Control Points) for visse virksomheder.

HACCP er en metode til at analysere produktionen, og finde frem til risici i forhold til fødevarerens sikkerheden, der skal tages højde for i den daglige drift. HACCP anvendes bl.a. som en del af EU's hygiejnelovgivning, og finder anvendelse ved opbygning af egenkontrolprogrammer. Metoden har til formål at foretage en risikoanalyse af virksomheden, og bygger på 7 principper. I HACCP er formålet at alle trin i produktionen af en fødevarer undersøges, lige fra råmaterialerne modtages og til slutprodukterne forlader virksomheden. Ved hvert trin identificeres de risikofaktorer, som kan forårsage en risiko for forbrugeren. De 7 HACCP principper er følgende:

1. Udfør en risikoanalyse.
2. Identificer de kritiske styringspunkter (CCP).
3. Fastlæg kritiske grænser.
4. Etabler procedurer for overvågning af styringspunkterne.
5. Fastlæg afhjælpende foranstaltninger, der skal bruges, når de kritiske grænser ikke er opfyldt.
6. Etabler procedurer for verifikation, som kan bekræfte, at systemet fungerer effektivt.
7. Etabler registreringer og dokumentation for at HACCP' principperne er fulgt.

Efter ovenstående fremgangsmåde er det virksomhedens ansvar at 1) finde frem til, hvad der kan gå galt, og hvad de kan gøre for at undgå det, 2) finde ud af hvor virksomheden kan finde de kritiske styringspunkter, f.eks. i en mappe der indeholder alle risici, 3) virksomheden skal fastlægge hvilke krav, der skal overholdes for at undgå, at det går galt, eksempelvis med produktionsprocessen, 4) virksomheden skal sørge for, at det klart fremgår hvordan virksomheden holder øje med om det går galt, 5) virksomheden skal finde ud af hvilke foranstaltninger der skal sættes i værk, såfremt det går galt, 6) virksomheden skal verificere at egenkontrollen fungerer, og 7) virksomheden skal kunne dokumentere, at egenkontrollen er udført.

Efter ovenstående princip skal egenkontrollen være tilpasset den enkelte virksomhed, og det er virksomhedens ansvar selv at tilrettelægge deres egenkontrolprogram. Virksomheden skal typisk overveje hvilke kemiske, fysiske og biologiske risici, der er forbundet med deres aktivitet. Det kan være i forbindelse med indkøb af råvarer, selve produktionen eller transport

af fødevarer m.v. Hertil skal virksomheden finde ud af hvor i processen der er potentielle risici (de kritiske kontrolpunkter), og træffe foranstaltninger for at undgå dem.

De kritiske kontrolpunkter og egenkontrollen kan findes inden for områderne råvarekontrol, produktionskontrol, færdigvarekontrol, vedligeholdelse, rengøringskontrol, og personalehygiejne. Egenkontrollen skal være udformet således, at virksomheden løbende har indblik i hygiejne og andre forhold, som kan give anledning til fejl i håndteringen af fødevarer. Denne bestemmelse har til formål at danne grundlag for at pålægge de af loven omfattede virksomheder at gennemføre egenkontrol.

Til stk. 2

Som et supplement til virksomhedens egenkontrol bemyndiges Naalakkersuisut til, at fastsætte regler om, at virksomhederne for egen regning, skal udføre nærmere fastsatte analyser og undersøgelser. Muligheden for at pålægge virksomhederne at indsende analyseresultater vil være aktuel, når resultaterne skal indgå i en systematisk overvågning af specifikke områder i relation til fødevarerens virksomhed, såsom forekomst af salmonella.

Til stk. 3

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om, at virksomheder omfattet af lovgivningen for egen regning, skal indsende analyseresultater til de kompetente myndigheder. I de fleste tilfælde kan det være tilstrækkeligt at sådanne kan sendes elektronisk, og næsten omkostningsfrit. Der vil dog være tilfælde, hvor analyseresultaterne er af en sådan beskaffenhed, at resultaterne skal fremsendes i fysisk form. Med denne bestemmelse kan Naalakkersuisut fastsætte regler om de nærmere omstændigheder for fremsendelse af analyseresultater.

Til § 32

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter at analyser, som er pålagt virksomheder efter regler udstedt i medfør af inatsisartutlovens § 31, stk. 2, skal foretages på et af de kompetente myndigheder godkendte laboratorier. De kompetente myndigheder godkender en række laboratorier, som kan anvendes til at analysere pålagte analyser, som eks. Vandprøver eller kødprøver. Bestemmelsen fastsætter endvidere, at resultatet skal fremvises på forlangende, og inden for rimelig tid.

Rimelig tid afhænger af de konkrete omstændigheder.

Til § 33

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om at personer, som håndterer fødevarer skal have gennemgået en formel uddannelse i fødevarerhygiejne.

Bestemmelsen er væsentlig for fødevarerens sikkerhed. En tilstrækkelig viden om hygiejne hos de personer, der beskæftiger sig med håndtering af fødevarer, er af væsentlig betydning for at sikre, at fødevarerne har en hygiejnisk tilfredsstillende kvalitet. Desuden vil et øget kendskab til sammenhængen mellem fødevarernes hygiejniske kvalitet og udvikling af fødevarerelatede sygdomme kunne bidrage til forebyggelse af disse sygdomme. Bestemmelsen kan eksempelvis omfatte personer, som beskæftiger sig med forarbejdning og tilvirkning af fødevarer i en sådan grad, at utilstrækkeligt kendskab til hygiejne erfaringsmæssigt kan forårsage sundhedsmæssige problemer.

Til § 34

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan udarbejde, og offentliggøre vejledninger til de af inatsisartutloven omfattede virksomheder. De kompetente myndigheder kan udarbejde forskellige vejledninger til fødevarerelatede virksomheder. Det kan f.eks. være vejledning om fødevarerelatede hygiejne ved håndtering og markedsføring af fødevarer, autorisations- eller anprisningsvejledninger.

Det er altid fødevarerelatede virksomhedens ansvar, at reglerne i fødevarerelatede lovgivningen bliver overholdt, men vejledningerne kan bidrage til orientering om gældende regler.

Til stk. 2

Bestemmelsen angiver, at de i inatsisartutloven omfattede fødevarerelatede virksomheder kan indsende vejledninger til de kompetente myndigheder med henblik på at opnå en vurdering og godkendelse. Bestemmelsen kan sammenlignes med branchekoder i Danmark, hvor det er muligt for brancher at udgive vejledninger, og få dem vurderet af de danske fødevarerelatede myndigheder.

Vejledninger efter stk. 1 og stk. 2, kan blandt andet anvendes til at virksomhederne kan udarbejde et egenkontrolprogram og udføre egenkontrol. Vejledninger kan derudover indeholde en risikoanalyse for de aktiviteter, der er typiske for den pågældende branche, og kan beskrive arbejds gange og kritiske kontrolpunkter m.v.

Til § 35

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til, ved bekendtgørelse, at fastsætte regler om betaling i forbindelse med kontrolmyndighedens varetagelse af økonomisk belastende tilsyns- og kontrol opgaver hos virksomheder omfattet af denne lov. De kontrolgebyrer, der opkræves med hjemmel i denne bestemmelse må kun dække kontrolmyndighedens faktiske omkostninger ved kontrollens gennemførelse.

Efter denne bestemmelse er der mulighed for at pålægge fødevarevirksomheden at betale en større del, eventuelt hele omkostningen ved kontrollen. Det skal dog vurderes, om det er rimeligt at pålægge fødevarevirksomhederne at betale alle omkostninger. Regler, der udstedes efter denne bestemmelse, bør indeholde objektive kriterier for pålægning af fuld betaling, således at det klart fremgår, at fødevarevirksomhederne eller særlige virksomheder ikke kan pålægges yderligere eller fuld betaling, medmindre betalingskravet indføres for bestemte typer af fødevarevirksomheder. Der kan dog være en række forhold der tilsiger, at en række virksomhedstyper bør undtages fra fuld brugerbetaling. Det vil ikke være proportionalt såfremt mindre virksomheder skal betale for store udgifter forbundet med kontrol af virksomheden.

Der findes en række geografiske udfordringer i Grønland, hvilket forårsager store rejseomkostninger for kontrolmyndigheden. Det er tanken, med denne bestemmelse, at Naalakkersuisut kan udarbejde regler der er retfærdige og proportionale for alle fødevarevirksomheder. Naalakkersuisut kan eksempelvis fastsætte et fast gebyr for rejseaktiviteter forbundet med kontrol. Hensigten med denne bestemmelse er, at brugerbetaling på kontrol og tilsyn skal være gennemsigtigt, og det vil derfor være hensigtsmæssigt at beregne gebyrsatser, der er baseret på den tid og de ressourcer der bruges til kontrolopgaver for den enkelte type af virksomhed.

Til stk. 2

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om, at visse fødevarevirksomheder, der i led af uegennyttigt socialt arbejde forhandler eller tilvirker fødevarer uden erhvervsmæssigt fortjeneste og uden konkurrencemæssige forhold helt eller delvis kan fritages for pålagte omkostninger ved tilsyn og kontrol omfattet af inatsisartutlovens § 35, stk. 1. Det kan f.eks. være virksomheder der producerer fødevarer til hjemløse eller andet socialt arbejde der sker vederlagsfrit.

Til § 36

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler for betaling af administrationsgebyr forbundet med ekspeditioner og ydelser, herunder autorisationer, godkendelser, anmeldelser, undersøgelser, attestationer og lignende, der ydes i henhold til loven, eller regler udsted i medfør af loven. Efter denne bestemmelse har Naalakkersuisut mulighed for at udstede et administrationsgebyr for eksempelvis registrering af fødevarevirksomheder og for at foretage undersøgelser m.v.

Til § 37

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler for hyppighed, omfang samt tilsynsrapportering ved tilsyn, som er omfattet af denne inatsisartutlov.

Til § 38

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler om særlig kontrol af bestemte typer af fødevarer, fødevarekontaktmaterialer og fødevarevirksomheder. Bestemmelsen tænkes særligt anvendt i tilfælde, hvor der er tale om fødevarer, som kan udgøre en særlig risiko som eksempel i tilfælde, hvor der er risiko for forekomst af patogener. Bestemmelsen tænkes desuden anvendt i tilfælde hvor fødevarevirksomheders aktiviteter er af en særlig kompleks karakter.

Til stk. 2

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler for kontrol af kød på slagterier, der udelukkende producerer til hjemmemarkedet. Dette kan være regler om, hvordan kontrollen skal udføres, hygiejnekrav, hvordan virksomheden skal bistå i forbindelse med kontrollen, samt frekvensen af kontrollen.

Til § 39

Til stk. 1

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at træffe afgørelser, herunder meddele indskærpelser, påbud og forbud, som anses for nødvendige for at sikre overholdelse af de krav, der er indeholdt i fødevarerlovgivningen. Det kan herunder bestemmes, at varer der ikke opfylder de i inatsisartutloven fastsatte krav ikke må flyttes eller håndteres, at de skal mærkes, denatureres (eks. koges eller anden varmebehandling), destrueres, at fødevarevirksomheden skal kalde varen tilbage fra et senere omsætningsled, eller at fødevarevirksomheden midlertidigt skal indstille behandling eller salg af fødevaren.

Fødevarefremstilling, er en kompliceret proces, som indebærer risici og muligheder for fejl, som kan gøre fødevaren uegnet til human konsum, medføre vildledning eller på anden måde gøre fødevaren uegnet til det påtænkte formål. Kontrolmyndigheden må, for at kunne sikre en forsvarlig administration af området, være i besiddelse af en række kontrolinstrumenter, som er egnede til at sikre, at bestemmelserne i denne inatsisartutlov overholdes.

Ved hjælp af disse instrumenter bliver det også gjort klart for den ansvarlige virksomhedsleder, hvilke handlinger der skal iværksættes, eller standses, for at fødevarerlovgivningen overholdes, hvilket kan strække sig fra at anvende en specifik råvare i fødevarerproduktionen til at påbyde ændring af virksomhedens egenkontrol eller påbud om at en fødevarer skal destrueres.

En indskærpelse, skal i denne sammenhæng, forstås som en præcisering af et i loven fastsat krav, som virksomheden ikke opfylder. Hertil kan kontrolmyndigheden indskærpe, hvilken bestemmelse der er overtrådt, og indskærpe at forholdet skal være udbedret inden næste kontrolbesøg. Indskærpelse vil ofte anvendes ved mindre overtrædelser, som ikke har haft direkte indflydelse på fødevarerens sikkerhed. En indskærpelse kan ses som en påmindelse om, hvilke regler der gælder. En indskærpelse kan gives, når kontrolmyndigheden konstaterer, at en eksisterende regel, f.eks. i en tilladelse eller gældende lovgivning ikke overholdes. En indskærpelse kan også ses som en advarsel til en fødevarerens virksomhed. Idet en indskærpelse ikke indeholder nye bestemmelser, kan den ikke påklages til anden myndighed.

Et påbud er en afgørelse, som indeholder bestemmelser om, hvad der skal bringes i orden, hvorfor det skal bringes i orden, og hvornår det skal ske. Et påbud er en meddelelse der medfører en retsvirkning over for modtageren dvs. der opstår en ny retstilstand over for den virksomhed, der modtager påbuddet. Ved et påbud kan kontrolmyndigheden fastsætte nye krav til fødevarerens virksomhed for at forebygge fejl i fødevarerens sikkerhed. Et påbud kan f.eks. være udskiftning af komfur, et påbud om tilslutning til vandnetværk, eller at virksomheden skal anvende en bestemt type rengøringsmiddel. Såfremt virksomheden ikke får udbedret manglen inden en angiven tidsfrist vil det medføre sanktioner. Ved udstedelse af påbud skal kontrolmyndigheden foretage partshøring efter Lov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning.

Et forbud indeholder kontrolmyndighedens adgang til at forbyde noget bestemt, eksempelvis en bestemt aktivitet, anvendelse af bestemte ingredienser eller materialer. Oftest vil et forbud kun gælde for en del af virksomhedens aktiviteter, som f.eks. en bager der ikke må fremstille og sælge flødekager, fordi der er for mange bakterier i kagecremen. Bageren må dog gerne fremstille varmebehandlede fødevarer som brød og rundstykker, hvis der ikke er en sundhedsrisiko forbundet med disse varer. Et forbud vil først blive tilbagetrukket når forholdet er udbedret og dokumenteret. Et forbud kan også indeholde et forbud mod at fremstille og sælge fødevarer før nogle bestemte betingelser er opfyldt. Der kan forekomme situationer, hvor kontrolmyndigheden udsteder et forbud for forholdet virksomheden ikke er herre over. F.eks. hvis der er bakterier i produktionsvand fra vandforsyningen. I dette tilfælde kan kontrolmyndigheden udstede et forbud mod drift af fødevarerens virksomhed indtil forholdet er udbedret og dokumenteret. Et forbud er omfattet af partshøringsreglerne efter Lov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning

De kompetente myndigheder kan udstede forbud mod fremstilling og salg af fødevarer, såfremt en virksomhed gentagne gange overtræder myndighedens påbud, f.eks. hvis produktionslokalet ikke er tilstrækkeligt rengjort, og der er udstedt påbud herom tidligere. De kompetente myndigheder kan ligeledes udstede forbud såfremt der findes rester eller spor af skadedyr f.eks. spor efter rotter eller mus eller en container med kød, hvor der har været spor af ræve.

I praksis vedrører de fleste forbud og påbud forhold om indretning, rengøring, vedligeholdelse og drift af virksomheder, herunder påbud om indarbejdelse af rutiner i fødevarer virksomhederne for at undgå konstaterede fejl og lignende. Forbud og påbud, som har til hensigt at justere eller forbedre produktionshygiejne og drift, anvendes i stort omfang og er nødvendige for at kunne sikre forbrugere.

Følgende er eksempler på påbud og forbud, der kan gives efter denne bestemmelse:

- Egenkontrol og risikoanalyse, f.eks. rengøring af maskiner.
- Destruering, denaturering eller anden særlig behandling, og tilbagekaldelse af f.eks. kontaminerede fødevarer.
- Forbud mod salg og anden overdragelse af f.eks. kontaminerede fødevarer.
- Fremstilling af visse fødevarer i visse lokaliteter og med visse ingredienser.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, at de kompetente myndigheder kan udstede påbud og forbud og lade dem gennemføre for virksomhedens regning. Med denne bestemmelse har de kompetente myndigheder mulighed for at iværksætte foranstaltninger for at udbedre forholdet som ikke opfylder kravene i fødevarer lovgivningen. Kontrolmyndigheden kan anvende denne bestemmelse såfremt det skønnes af tidsmæssige eller andre fødevarer sikkerhedsmæssige årsager, at det er nødvendigt at sikre foranstaltningernes effektive gennemførelse. Bestemmelsen vil bl.a. kunne finde anvendelse, såfremt en fødevarer virksomhed ikke overholder et påbud om destruktion eller tilbagekaldelse af et sundhedsskadeligt vareparti.

Til § 40

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at de kompetente myndigheder kan nedlægge forbud mod fortsat drift og fratage autorisation til at drive fødevarer virksomhed, såfremt fødevarer virksomheden ikke efterlever et udstedt påbud. Bestemmelsen kan ligeledes finde anvendelse såfremt fødevarer virksomheden ikke efterlever et påbud om betaling for formålsbestemte kontroludgifter. Fratagelse af en tilladelse til at drive fødevarer virksomhed afhænger af, hvilken type påbud som fødevarer virksomheden ikke har efterlevet, og hvilke sundhedsrisici som den manglende opfyldelse indebærer. Det er et princip efter denne bestemmelse at forbuddet skal være proportionalt med overtrædelsen.

Til § 41

Til stk. 1

Bestemmelsen giver hjemmel til, at den tilsynsførende kan påbyde ejere, ledere og bestyrere at få uhygiejniske forhold udbedret i overensstemmelse med denne inatsisartutlov eller forskrifter udstedt i medfør heraf. Et påbud som er udstedt i forbindelse med tilsyn og kontrol skal meddeles ejere, ledere og bestyrere. Der skal udarbejdes en rapport, hvor der redegøres

for manglerne, samt indgå oplysninger om, hvor i virksomheden manglerne er konstateret. Derudover skal der henvises til den eller de bestemmelser, der anses for overtrådt, og der skal gives en frist til udbedring af forholdet. Tidsfristen fastsættes efter et konkret og individuelt skøn, som beror på de fejl og mangler der skal udbedres. Et påbud skal meddeles skriftligt, og det skal fremgå hvilke uhygiejniske forhold der skal udbedres for at virksomheden opfylder de i lovgivningen fastsatte krav. Et påbud er omfattet af reglerne om parthøring i Lov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter at de kompetente myndigheder har beføjelser til at lukke en virksomhed, og fratage virksomheden dens autorisation, såfremt et påbud eller forbud ikke efterleves. Bestemmelsen skal sikre at fødevarer, som ikke er hygiejnisk forsvarlige, ikke bliver solgt til befolkningen. Virksomheden kan genoptage sine aktiviteter når forholdet er udbedret, dokumenteret og virksomheden har fået godkendt forholdet af de kompetente myndigheder.

Til § 42

Til stk. 1

Bestemmelsen pålægger den tilsynsførende at forbyde salg, udlevering eller overdragelse af fødevarer og fødevarekontaktmaterialer, såfremt der er en overhængende fare for, at sædvanlig anvendelse af produktet kan overføre eller fremkalde sygdomme eller forgiftning. Bestemmelsen giver den tilsynsførende en pligt til at forbyde salg, udlevering eller overdragelse af fødevarer, såfremt denne har en antagelse om fødevaren er sundhedsskadelig. Det er et konkret skøn fra den tilsynsførende, hvornår en fødevare eller fødevarekontaktmateriale må antages at overføre eller fremkalde en sygdom eller forårsage en forgiftning. Bestemmelsen kan eksempelvis finde anvendelse, hvis der er en risiko for at en fødevare eller fødevarekontaktmateriale har været i et radioaktivt område, eller at der er en risiko for, at en af ingredienserne kommer fra et radioaktivt område. Derudover kan bestemmelsen finde anvendelse, såfremt der er en risiko for at en produktionsmaskine har efterladt affald i form af for eksempel plastik i fødevaren.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, at den tilsynsførende har en pligt til at forbyde salg, udlevering eller overdragelse af fødevarer på grund af forandring, forurening, fordærvelse, fejlagtig tilberedning eller anden årsag må anses at være uegnet til human konsum. Et forbud efter stk. 1 og stk. 2 er omfattet af reglerne om parthøring i lov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver de kompetente myndigheder mulighed for at pålægge virksomheder, der har solgt produkter med vildledende markedsføring eller i tilfælde, hvor de kompetente

myndigheder antager, at fødevaren kan udgøre en fare for folkesundheden eller vurderer at fødevaren er uegnet til menneskeføde, at trække produktet tilbage fra markedet. Det er hensigten med denne bestemmelse, at det er fødevarevirksomhederne, som afholder udgifterne forbundet med tilbagekaldelse af fødevarerne.

Til § 43

Til stk. 1

De kompetente myndigheder kan meddele påbud om indhentelse af bistand fra en rådgiver, som har en faglig ekspertise inden for fødevarevirksomheder. Derudover kan de kompetente myndigheder udstede et påbud om, at fødevarevirksomhedens ledelse eller ansatte skal deltage og fuldføre et kursus eller udstede et krav om, at ledelsen eller virksomhedens ansatte opnår en anden nærmere defineret uddannelse, som er relevant for virksomhedens aktiviteter.

De kompetente myndigheder kan bl.a. påbyde en fødevarevirksomhed rådgivning inden for hygiejne, egenkontrol, samt behandling af fødevarer. Efter denne bestemmelse er det ikke et krav, at ledelsen eller de ansatte skal deltage i et fysisk kursus. Det er de kompetente myndigheder, som fastlægger hvilke kurser, der er tilstrækkelige til at opfylde de nødvendige kompetencer efter påbuddets art.

Til stk. 2

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om rådgivning, kursusdeltagelse og uddannelse efter stk. 1.

Til § 44

Til stk. 1

Naalakkersuisut har i forbindelse med udarbejdelse af forslaget nøje vurderet nødvendigheden af at effektivisere gældende kontrolbeføjelser. Det er i den forbindelse fundet nødvendigt at kunne gennemføre uanmeldt kontrol hos offentlige og private ejendomme, lokaliteter, virksomheder, transportmidler, forretningsbøger, papirer m.v. Bestemmelsen omfatter også adgang til materiale, som opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger til brug for løsning af opgaver fastsat i loven eller regler udstedt i medfør af loven.

Bestemmelsen er indført for at kunne gennemføre en effektiv kontrol med fødevarevirksomheder og kontrollere, at produkter, der kommer ud til den endelige forbruger, er af en kvalitet, der er sundhedsmæssigt forsvarlig og opfylder kravene til fødevarer sikkerhed. Naalakkersuisut har fundet det nødvendigt, at kontrolmyndigheden kan opnå adgang til private boliger i forbindelse med dens kontroludøvelse. Bestemmelsen er i sin helhed videreført fra Landstingsforordning nr. 17 af 28. oktober 1993 om kontrol med levnedsmidler og zoonoser, og er videreført for at sikre, at kontrolmyndigheden har fornøden adgang til at sikre de i fødevarerlovgivningen fastsatte kriterier.

Kriteriet for at opnå adgang til ejendomme, virksomheder, transportmidler m.v. er, at dette sker som led i udførelsen af kontrolmyndighedens opgaver med at kontrollere overholdelsen af fødevareloven eller regler udstedt i medfør heraf. Bestemmelsen har til hensigt at sikre en almindelig adgang for kontrolmyndigheden til at kunne udføre sine lovbundne opgaver. Forslaget opretholder således kontrolmyndighedens adgang til mod forevisning af behørig legitimation og uden retskendelse at foretage fødevarekontrol i de i forslaget nævnte områder. Kan kontrolmyndigheden ikke umiddelbart på forlangende skaffe sig adgang til ejendommen, kan der indhentes assistance fra politimyndigheden. Der kan anmodes assistance fra politiet på forhånd, såfremt kontrolmyndigheden forventer, at indehaveren af ejendommen vil nægte dem adgang eller søge at obstruere kontrolmyndighedens arbejde.

Til § 45

Til stk. 1

Bestemmelsen, som er af stor betydning for kontrollens udførelse og dermed for fødevarerens sikkerheden, har til formål at sikre, at kontrolmyndigheden kan skaffe sig de oplysninger, som er nødvendige for at administrere loven. Efter denne bestemmelse er det kun oplysninger, som er af direkte betydning for kontrollen, der kan kræves udleveret. Kontrolmyndigheden kan vederlagsfrit forlange elektroniske udskrifter og kopier af relevant materiale, samt prøver af enhver art, der er relevant for kontrollen og overvågningen af fødevarer m.v., udtaget og tilsendt. Bestemmelsen indebærer, at fødevarevirksomhederne ligeledes er pligtige til at bidrage med oplysninger, som er nødvendige for at kunne fastsætte de gebyrer, som falder inden for lovens område.

Til stk. 2

En fødevarevirksomhed skal kunne dokumentere, at oplysninger, som virksomheden selv bidrager med, er korrekte. Den i stk. 2 formuleret bestemmelse udvider anvendelsesområdet til at dække alle typer af oplysninger og påstande, som en fødevarevirksomhed af egen drift fremsætter over for forbrugere og myndigheder. Bestemmelsen er således et supplement til stk. 1, som fastlægger virksomheders oplysningspligt.

Til stk. 3

Bestemmelsen sikrer, at de kompetente myndigheder vederlagsfrit kan udtage eller pålægge fødevarevirksomhederne at udtage prøver af alle dele, som er nødvendige for at en effektiv fødevarekontrol.

Til stk. 4

Som et supplement til § 45 giver stk. 4, tilsynsmyndigheden mulighed for, enten i form af generelle regler eller konkret afgørelse rettet til den enkelte virksomhed, at virksomheden skal bistå ved forsendelsen af prøverne. Bestemmelsen er særlig relevant ved prøver, som det er pålagt virksomheden at udtage, idet det i mange tilfælde sker uden kontrolmyndighedens

tilstedeværelse. Kontrolmyndigheden kan efter denne bestemmelse kræve, at fødevarer virksomhederne bistår kontrolmyndigheden med fremsendelse af prøver vederlagsfrit.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastsætter at en virksomhedsleder, af egen drift, har pligt til at informere de kompetente myndigheder, såfremt lederen antager eller har grund til at antage, at en fødevarer, som virksomheden har importeret, produceret, tilvirket, forarbejdet eller distribueret, ikke overholder kravene til fødevarer sikkerhed i medfør af denne inatsisartutlov.

Til § 46

Til stk. 1

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at indhente og udveksle oplysninger med andre myndigheder, således at der kan føres effektiv kontrol med, at kravene i fødevarer lovgivningen overholdes. Bestemmelsen kan finde anvendelse i tilfælde hvor kontrollen er et delt område mellem flere myndigheder. Det kan f.eks. være udveksling af oplysninger i forbindelse med kontrol af vandforsyning, som er et delt område mellem Departementet for Sundhed, Departementet for Natur, Miljø og Forskning og Veterinær- og Fødevarer myndigheden.

Til stk. 2

Indhentelse af oplysninger omfatter også oplysninger om skatteforhold. Det kan tænkes at kontrolmyndigheden har behov for at kontrollere en fødevarer virksomheds omsætning eller eksport. Denne bestemmelse gør det muligt for kontrolmyndigheden at indhente oplysninger, som er nødvendige for udførelse af effektiv kontrol.

Til stk. 3

Det følger af denne bestemmelse at Naalakkersuisut kan udføre kontrolopgaver gennem registersamkøring og sammenligning af oplysninger, som er indhentet efter stk. 1.

Til § 47

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at offentliggøre resultater af fødevarer kontrollen. Hensigten med denne bestemmelse er, at kontrolresultater der er foretaget hos fødevarer virksomheder kan blive offentliggjort, så forbrugerne kan blive orienteret om virksomhedernes fødevarer sikkerhed.

Til stk. 2

Det tænkes med denne bestemmelse, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om offentliggørelse, eksempelvis på internettet eller fysisk i fødevarer virksomheden. Det er

hensigten, at kontrolresultater efter objektive kriterier skal kunne sammenfattes i en let tilgængelig kategorisering af virksomhedernes overholdelse af reglerne. Det er desuden tiltænkt at Naalakkersuisut kan offentliggøre både gode og dårlige kontrolresultater, herunder indskærpelser, påbud, forbud, administrative bødeforlæg, politianmeldelser m.v.

Med denne bestemmelse er der intet til hinder for, at fødevarevirksomheder kan anvende kontrolresultaterne for den enkelte virksomhed i markedsføringshenseende. Oplysningerne må dog ikke være vildledende for forbrugeren. Dette kan skabe et positivt incitament til at fødevarevirksomheder sikrer overholdelse af denne inatsisartutlov.

Bestemmelsen giver derudover mulighed for, at de kompetente myndigheder kan offentliggøre andre relevante kontrolresultater, f.eks. resultater fra kontrolkampagner, pesticid overvågning, overvågning af genmodificerede produkter i fødevarer m.v.

Til stk. 3

Naalakkersuisut kan fastsætte regler for en fødevarevirksomheds pligt til selv at offentliggøre kontrolresultater. Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut, via en bekendtgørelse, til at fastsætte regler om på hvilken måde, i hvilken form og i hvilket omfang kontrolresultater skal offentliggøres, og regler om på hvilke vilkår offentliggørelse kan undlades.

I Danmark findes en lignende ordning, smiley-ordningen, hvor fødevarevirksomheder er pålagt at offentliggøre kontrolrapportens resultater synligt i butikken. Ordningen efter denne bestemmelse kan tænkes udformet på samme vis. Det kan dog være tilfælde, hvor det ikke er alle kontrolresultater, der er relevante for forbrugerne. Det er hensigten med denne bestemmelse, at det kun er resultater, der er relevante for den endelige forbruger, som skal offentliggøres hos fødevarevirksomheden.

Til § 48

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger kontrolmyndigheden til at uddelegere specifikke opgaver vedrørende kontrol til kommunen. Det er et krav efter denne bestemmelse, at kommunen kun har mulighed for at påtage sig specifikke opgaver, som er blevet tildelt fra kontrolmyndigheden. Det er hensigten med denne bestemmelse, at de kompetente myndigheder kun kan delegere specifikke kontrolopgaver, hvis der foreligger en nøje beskrivelse af de opgaver, som kommunen kan varetage, og de betingelser, hvorunder kommunen kan varetage dem. Den kompetente myndighed bør udarbejde en liste over opgaver, der kan eller ikke kan uddelegeres.

Det bør ved delegering af opgaver foretages en vurdering, om den pågældende kommune har, 1) den fornødne kundskab, hjælpemidler og infrastruktur til at kunne varetage de opgaver,

som er uddelegeret, 2) et tilstrækkeligt antal medarbejdere med passende kvalifikationer og erfaringer.

Der bør desuden fremgå tydelige regler om, at kommunen skal informeres regelmæssigt, og udlevere kontrolresultater når den kompetente myndighed anmoder om det. Det bør derudover fremgå tydeligt om kommunen kan udøve kontrol af egen drift. Hvis kontrolresultaterne viser eller giver anledning til at tro, at der er tale om manglende overholdelse af bestemmelserne i denne inatsisartutlov, skal kommunen underrette de kompetente myndigheder, som træffer de fornødne foranstaltninger.

Såfremt den kompetente myndighed delegerer opgaver til kommunen, skal der føres kontrol med, at de delegerede opgaver bliver varetaget tilfredsstillende. Hvis kommunen ikke varetager de delegerede opgaver tilfredsstillende kan den kompetente myndighed trække delegeringen tilbage. Naalakkersuisut fungerer som rekursadgang ved klager.

Til § 49

Til stk. 1

Ved udmåling af bødens størrelse forudsættes kriminallovens principper anvendt, jf. dennes §§ 121 og 127. Dette indebærer, at der ud over betalingsevnen og gerningens beskaffenhed skal lægges vægt på samfundets interesser i at modvirke handlinger af den pågældende art. Herunder skal der tages udgangspunkt i værdien af et eventuelt ulovligt udbytte. Der kan tages hensyn til fødevarerens størrelse, kapacitet og indretning, samt omstændighederne vedrørende lovovertrædelsen i øvrigt. Bødeniveauet bør dog fastsættes til en størrelse, der skaber en klar præventiv effekt.

Udgangspunkt i sager om overtrædelse af denne inatsisartutlov er, at det er virksomheden, der bliver tiltalt for eventuelle overtrædelser.

Nr. 1

Der kan idømmes bøde for overtrædelser af de angivne bestemmelser i loven.

Nr. 2

Der kan idømmes bøde til fysiske og juridiske personer, der undlader at efterkomme angivne påbud og meddelelser eller overtræder forbud i medfør af loven.

Nr. 3

Der kan idømmes bøde til fysiske eller juridiske personer for at undlade eller hindre kontrolmyndighedens adgang til ejendomme efter denne lovs bestemmelser.

Nr. 4

Der kan idømmes bøde for overtrædelser af vilkår i tilladelser udstedt efter loven. Som eksempel på vilkår kan nævnes produktionstillader.

Nr. 5

Der kan idømmes bøde til fysiske eller juridiske personer, som undlader at yde kontrolmyndigheden bistand eller undlader at tage prøver efter dennes lov bestemmelser.

Nr. 6

Rapporteringer af korrekte oplysninger er grundlaget for korrekt og tilstrækkeligt kontrol og tilsyn. Derfor foranstaltes den, der afgiver urigtige eller vildledende oplysninger, med bøde. Den der undlader at afgive oplysninger, som er påbudt, foranstaltes ligeledes med bøde.

Til stk. 2

Efter denne bestemmelse har Naalakkersuisut bemyndigelse til at fastsætte at overtrædelse af regler, der er udstedt i medfør af loven, ligeledes kan medføre bøde. Loven giver således hjemmel til at fastsætte sanktioner i form af bøde i bekendtgørelser.

Til stk. 3

Det fremgår af kapitel 5, § 12 i Kriminallov for Grønland, at bestemmelser om kriminalretligt ansvar for selskaber m.v. omfatter, medmindre andet er bestemt, enhver juridisk person, herunder aktie-, anparts- og andelsselskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer, kommuner, selvstyremyndigheder og statslige myndigheder.

Til § 50

Til stk. 1

Der kan ske frakendelse af retten til at drive erhvervmæssig fødevarevirksomhed, såfremt fysiske eller juridiske personer har overtrådt reglerne i denne inatsisartutlov, jf. § 49, stk. 1-3. Det er understreget i bestemmelsen, at der skal være tale om gentagne, eller alvorlige overtrædelser, som har indebåret en nærliggende og væsentlig sundhedsrisiko.

Frakendelse af retten til at drive erhvervmæssig fødevarevirksomhed sker efter Kriminallov for Grønland kapitel 36. Det følger af reglerne om rettighedsfortabelsen, at frakendelse af retten til at drive erhvervmæssig fødevarevirksomhed sker ved dom. Der kan blive tale om enten tidsbegrænset frakendelse eller frakendelse indtil videre. Såfremt der er tale om en tidsbegrænset frakendelse ligger frakendelsestiden mellem 1 år og 5 år.

Såfremt der er tale om frakendelse indtil videre, kan vedkommende efter 5 år begære spørgsmålet om ophør af frakendelsen indbragt til ny afgørelse. En sådan afgørelse om ophør af frakendelsen træffes ved kendelse. En begæring om ophør af frakendelse indtil videre, som ikke imødekommes, kan på ny indbringes til prøvelse, men tidligst 2 år efter, at den første begæring er afslået.

Til § 51

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører administrativ vedtagelse af bødeforlæg og konfiskation, herunder værdikonfiskation. Med forslaget indføres muligheden på hele lovens område, således at også bødeforlæg eller konfiskation på baggrund af overtrædelse af inatsisartutlovens regler, eller regler udstedt i medfør heraf, kan vedtages administrativt.

Der er en forudsætning, at den pågældende erklærer sig skyldig i overtrædelsen, og erklærer sig villig til at betale bøden inden for en nærmere fastsat frist. I forbindelse med vedtagelse af administrativt bødeforlæg indfører bestemmelsen mulighed for, at betalingsfristen efter begæring kan forlænges.

Den præcise procedure og udformningen af bødeforlæg vil blive fastlagt i instruks til kontrolmyndigheden. Der skal være tale om overtrædelser, der er ensartede, ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål. Der vil derfor i forbindelse med udarbejdelse af instruks til kontrolmyndigheden, ligeledes blive udarbejdet en liste over sager, der er egnede til anvendelse af administrative bødeforlæg.

I dag anvendes bødeforlæg af politiet på fødevarerområdet i praksis, i sager om overtrædelse af hjemmestyrets bekendtgørelse om levnedsmiddelvirksomheder med hjemmel i landstingsforordning om kontrol med levnedsmidler og zoonoser, eksempelvis i sager hvor en produktionsvirksomhed ikke overholder fødevarerhygiejniske forskrifter.

På samme måde medfører forslaget mulighed for, at konfiskation, herunder værdikonfiskation, kan ske administrativt.

Et ulovligt redskab, eksempelvis en container til opbevaring af kød, kan tages i bevaring af kontrolmyndigheden, indtil det er afklaret, om den pågældende med sin underskrift kan erklære sig skyldig i overtrædelsen samt erklærer sig enig i, at sagen afgøres ved udenretlig konfiskation. Er 1 af disse 2 forudsætninger ikke opfyldt, kan der ikke foretages udenretlig konfiskation.

På samme måde kan der foretages udenretlig værdikonfiskation.

Da en udenretslig konfiskation og bødeforlæg ofte vil blive opfattet som en mere enkel og mindre belastende afgørelsesform, findes det hensigtsmæssigt, at borgeren i relativt ukomplicerede sager kan vælge at få sagen afgjort administrativt.

Til § 52

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at i sager, der behandles administrativt i henhold til § 51, skal reglerne i § 347, stk. 1, i Retsplejelov for Grønland tilsvarende anvendes. Det fremgår af § 347, stk. 1, at den sigtede inden afhøringen udtrykkeligt skal gøres bekendt med sigtelsen og med, at vedkommende ikke er forpligtet til at udtale sig. Det skal fremgå af rapporten, at disse regler er iagttaget.

Til § 53

Til stk. 1

Kriminallov for Grønland om konfiskation finder tilsvarende anvendelse.

Til § 54

Til stk. 1

Denne bestemmelse angår separation af fødevarer i forbindelse med konfiskation. Separering af fødevarer i henhold til denne bestemmelse kan for eksempel udføres ved, at fødevarerne placeres i et særskilt lokale.

Separering kan også ske ved en afmærkning af de pågældende fødevarer eller plombering af det rum, hvor fødevarerne opbevares. Findes det påkrævet kan begge disse muligheder anvendes samtidig.

Hvis det ikke er muligt at forhindre en sammenblanding ved separering eller afmærkning, kan fødevarerens virksomhed pålægges at fragte partiet, der er konfiskeret, eller hvis værdi er konfiskeret til en forudbestemt lokalitet.

Til § 55

Til stk. 1

Denne bestemmelse giver Selvstyret hjemmel til at modtage indtægter fra bøder og konfiskationer, der således tilfalder Landskassen.

Til § 56

Til stk. 1

Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2020.

Til stk. 2

Samtidig ophæves Landstingsforordning nr. 17 af 28. oktober 1993 om kontrol med levnedsmidler og zoonoser.

Til stk. 3

Regler udstedt eller opretholdt i medfør af landstingsforordningen, jf. stk. 2, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller erstattes af nye regler.

Til stk. 4

Fødevarevirksomheder, som efter hidtidige regler er godkendte, anses for godkendte efter denne inatsisartutlovs ikrafttræden.